

NUMERI

Introducere

„Numeri are un aport unic pentru viața creștinului atunci când prezentarea generală a cadrului său istoric este văzută sub aspectul paralelei cu viața creștină. De altfel, scriitorul epistolei către Evrei face această aplicație semnificativă, consacrandu-i două capitole (Evrei 3 și 4).“

– Irving L. Jensen

I. Locul unic în Canon

Denumirea în engleză (și în română, n.tr.) a celei de-a patra cărți a lui Moise provine din traducerea titlului ei în Septuaginta, *Arithmoi*, fiind intitulată astfel datorită recensământului prezentat în capitolul 1 și 26, precum și din cauza numeroaselor date de natură numerică presărate pe parcursul ei.

Titlul cărții în ebraică (*Bemidbar* „În pustiu“) este o reprezentare mai cuprinzătoare a conținutului cărții în ansamblul ei. În narațiunea celor patruzeci de ani petrecuți de poporul Israel în pustiu găsim o sumedenie de relatări interesante și în general binecunoscute, cum ar fi cea referitoare la misiunea iscoadelor trimise în Canaan, răzvrătirea lui Core, toiagul lui Aaron care a înmugurit, șarpele de aramă, Balaam și măgărita acestuia, alături de alte relatări ale unor evenimente mai puțin cunoscute.

Nu trebuie să alunecăm pe panta de a considera că evenimentele prezentate constituie doar segmente de „istorie ebraică“. Mai degrabă, toate aceste lucruri s-au întâmplat pentru edificarea noastră spirituală, nouă revenindu-ne datoria sacră de a învăța din greșelile comise de copiii lui Israel, pentru ca nu cumva să le săvârșim și noi. În consecință, Numeri este o carte foarte importantă.

II. Paternitatea

Potrivit tradiției ebraice și învățaturii creștine, Numeri a fost scrisă de marele legiuitor Moise, opinie care este însă viu disputată în cercurile liberale. A se consulta *Introducerea la Pentateuh*, unde este pre-

zentată o apărare concisă a paternității lui Moise asupra primelor cinci cărți din Vechiul Testament.

III. Data

Cărturarii de orientare raționalistă situează data redactării Pentateuhului în perioada târzie a istoriei ebraice. Totuși anul 1406 î.Cr. este compatibil cu poziția adoptată de cercetătorii credincioși, de orientare conservatoare. (Pentru detalii, a se consulta *Introducerea la Pentateuh*).

IV. Fondul și tema cărții

Fundalul istoric al cărții Numeri, după cum sugerează titlul ei în ebraică, îl constituie pustiu. Călătoriile și peregrinările descrise în paginile sale acoperă circa treizeci și opt de ani, din momentul plecării israeliților de la Muntele Sinai până când au ajuns în Câmpiile Moabului, la porțile Pământului Făgăduinței. Deplasările lor sinuoase prin pustiu s-au datorat necredinței, drept care Dumnezeu nu ne dă nici un detaliu cu privire la traseul acestor peregrinări. După cum subliniază Scroggie: „Terenul parcurs de copiii lui Dumnezeu când nu mai umblă după voia Lui nu figurează pe calendarul Său.“¹

După cum Leviticul subliniază închinarea și poziția spirituală, tema cărții Numeri este umblarea și progresul spiritual (sau absența acestora!). Creștinii trebuie să se ferească de a considera această carte un manual arid de istorie a evreilor! Dimpotrivă, cartea e plină de aplicații la trăirile creștinului din era modernă. Ne-ar place să credem că cei mai mulți (dacă nu chiar toți) creștinii trec repede de la etapa stării de

pruncie, caracteristică perioadei imediat următoare mântuirii lor, la cea de maturitate, a însușirii depline a promisiunilor lui Dumnezeu privind o viață de biruință. Numai că simpla observare a stării reale de lucruri și experiența de zi cu zi ne arată cât de mult ne asemănăm noi cu israeliții din vechime, atunci când ne plângem întruna, alunecăm mereu și, uneori, ne facem vino-

vați de necredință crasă!

Vestea bună constă însă în faptul că suntem scutiți de a repeta peregrinările israeliților în propriul nostru pelerinaj spiritual. Dumnezeu a avut grijă să ne asigure tot ce este de trebuință pentru ca noi să trăim o viață de biruință, prin credință. (A se vedea *Comentariul Biblic al Credinciosului, Noul Testament*, în special Romani 6-8.)

SCHIȚA

I. ULTIMELE ZILE PETRECUTE LA SINAI (1:1-10:10)

- A. Recensământul și amplasarea triburilor (cap. 1, 2)
- B. Numărul și atribuțiile leviților (cap. 3, 4)
- C. Curăția și mărturisirea (5:1-10)
- D. Legea geloziei (5:11-31)
- E. Legea nazireatului (cap. 6)
- F. Darurile căpeteniilor (cap. 7)
- G. Slujbele din Cortul Întâlnirii (cap. 8)
- H. Paștele, norul și trompetele de aur (9:1-10:10)

II. DE LA SINAI LA CÂMPIILE MOABULUI (10:11-22:1)

- A. Plecarea din pustiul Sinai (10:11-22:1)
- B. Răscoala din tabăra israeliților (cap. 11)
- C. Răzvrătărea lui Aaron și Miriam (cap. 12)
- D. Isoadele trimise pentru a culege date despre Pământul Făgăduinței (cap. 13, 14)
- E. Diverse legi (cap. 15)
- F. Răscoala lui Core (cap. 16, 17)
- G. Instrucțiunile date leviților (cap. 18, 19)
- H. Păcatul lui Moise (20:1-13)
- I. Moartea lui Aaron (20:14-29)
- J. Șarpele de bronz (21:1-22:1)

III. EVENIMENTELE PETRECUTE ÎN CÂMPIILE MOABULUI (22:23-6:13)

- A. Profetul Balaam (22:2-25:18)
 - 1. Balac îl cheamă pe Balaam (22:2-40)
 - 2. Oracolele lui Balaam (22:41-24:25)
 - 3. Coruperea Israelului de către Balaam (cap. 25)
- B. Al doilea recensământ (cap. 26)
- C. Drepturile de moștenire ale fiicelor (27:1-11)
- D. Iosua, succesorul lui Moise (27:12-23)
- E. Ofrande și jurăminte (cap. 28-30)
- F. Distrugerea madianiților (cap. 31)

- G. Moștenirea lui Ruben, Gad și a unei jumătăți din tribul Manase (cap. 32)
- H. Trecere în revistă a popasurilor israeliților (cap. 33)
- I. Hotarele Țării Promise (cap. 34)
- J. Cetățile leviților (35:1-5)
- K. Cetățile de refugiu și pedeapsa capitală (35:6-34)
- L. Moștenirea fiicelor care se căsătoresc (cap. 36)

COMENTARIU

I. ULTIMELE ZILE PETRECUTE

LA SINAI (1:1-10:10)

A. Recensământul și amplasarea triburilor (cap. 1, 2)

1:1 La începutul cărții Numeri a trecut un an și o lună de la ieșirea copiilor lui Israel din Egipt și o lună de la înălțarea tabernacolului (Ex. 40:17). După cum am arătat deja, denumirea cărții provine de la cele două numărători ale poporului (cap. 1, 26). Recensământul menționat aici nu este identic cu cel consemnat în Exod 30:11-16, ci este vorba de numărători diferite, în scopuri diferite. Al doilea recensământ (Nu. 1) s-a bazat probabil pe recensământul anterior, de unde și cifrele similare ale totalurilor.

1:2, 3 Israeliții sunt pe punctul de a porni în călătoria lor de la Muntele Sinai spre Țara Promisă, ceea ce explică necesitatea dispunerii lor într-o ordine precisă, ca niște oștiri ce mărsăluiesc. Acesta a fost motivul pentru care Dumnezeu a poruncit să se facă un recensământ, în care să fie cuprinși toți bărbații de la vârsta de douăzeci de ani în sus, apti de a merge la război.

1:4-17 A fost numit câte un bărbat din fiecare seminție pentru a-l ajuta pe Moise să efectueze recensământul. În versetele 5-16 ni se dau aceste nume. Versetul 17 sună astfel: „Apoi Moise și Aaron i-au luat pe bărbații aceștia care fuseseră menționați pe nume.”

1:18-46 Iată cifrele obținute în urma recensământului:

TRIBUL	VERSETELE	CIFRA
Ruben	20, 21	46.500
Simeon	22, 23	59.300
Gad	24, 25	45.650
Iuda	26, 27	74.600

Isahar	28, 29	54.400
Zabulon	30, 31	57.400
Efraim	32, 33	40.500
Manase	34, 35	32.200
Beniamin	36, 37	35.400
Dan	38, 39	62.700
Așer	40, 41	41.500
Neftali	42, 43	53.400
TOTAL		603.550

A se observa că tribul Efraim este mai numeros decât Manase, în deplină concordanță cu binecuvântarea rostită de Iacob în Geneza 48:19, 20. Lista triburilor începe cu Ruben, întâiul născut și cu tabăra sa (amplasată în sud), fiind urmat de Iuda cu tabăra sa (est), apoi venind Dan și tabăra sa (nord), la urmă venind Efraim cu tabăra sa (în vest).

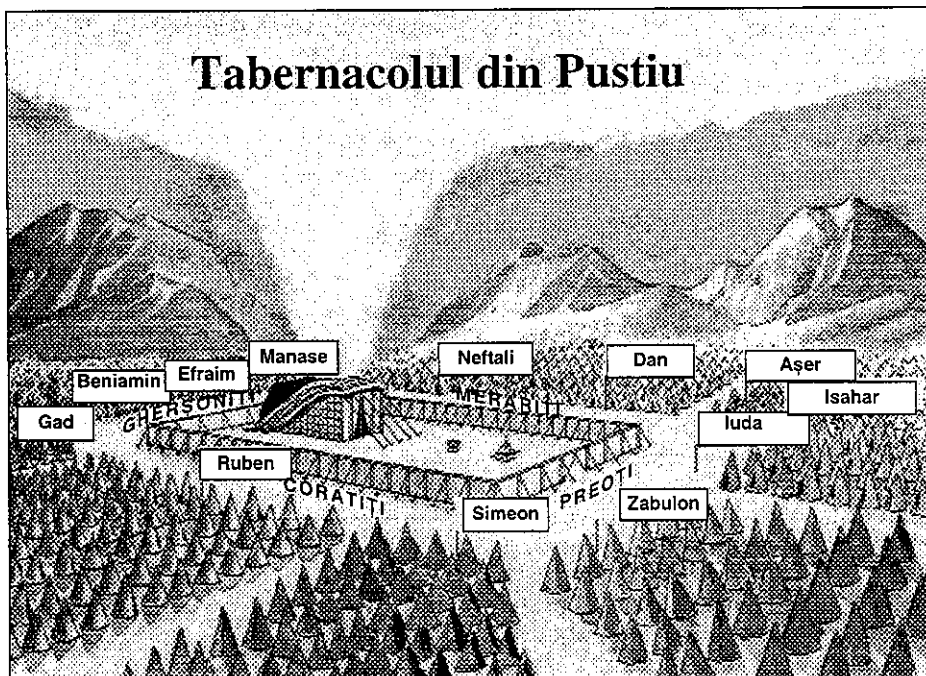
1:47-54 Leviții nu au fost numărați printre bărbații Israelului apti de a merge la război (v. 47). În schimb lor li s-a încredințat sarcina de montare și demontare a tabernacolului, precum și toate slujbele legate de acesta. Fiind amplasați în jurul cortului întâlnirii, ei aveau grijă să-l protejeze de profanare, apărând astfel poporul de pedeapsă (v. 53).

2:1, 2 Triburilor lui Israel li s-a poruncit să-și așeze corturile în zona din jurul cortului întâlnirii (vezi diagrama de mai sus), câte trei triburi în fiecare din cele patru laturi.

2:3-16 În partea de est, sub steagul lui Iuda, au fost Iuda, Isahar și Zabulon (v. 3-9). Fiecare trib avea propriul său lider militar. Numărul total al oamenilor din aceste 3 triburi se ridică la o sută optzeci și șase de mii patru sute. În partea de sud, sub steagul lui Ruben, erau Ruben, Simeon și Gad (v. 10-16). Tabăra lui Ruben număra o sută cincizeci și una de mii patru sute cincizeci.

2:17-31 În partea de vest, sub steagul

Tabernacolul din Pustiu

Amplasarea triburilor în tabăra israelită

lui Efraim, au fost Efraim, Manase și Benjamin (v. 18-24). Tabăra aceasta număra o sută optzeci de mii o sută. În partea de nord, sub steagul lui Dan, erau Dan, Așer și Neftali (v. 25-31). Numărul total al acestora se ridică la o sută cincizeci și șapte de mii șase sute. Triburile trebuiau să mărșăluiească în ordinea dată – tabăra lui Iuda mai întâi, și apoi celelalte. Leviții veneau după Gad și înaintea lui Efraim (v. 17).

2:32-34 Numărul total al războinicilor a fost de șase sute trei mii cinci sute și cincizeci (v. 32). Numărul total al brațelor de lucru, inclusiv leviții (3:39), a fost de 625.550. Presupunând că bărbații constituiau o treime din totalul israeliților, rezultă că populația totală era probabil de cel puțin 1.876.650. Numărul războinicilor este un indiciu mult mai exact al adevăratei forțe a bisericii decât numărul celor care stau pe băncile din biserică!

B. Numărul și atribuțiile leviților (cap. 3, 4)

Capitolele 3 și 4 se ocupă cu slujba leviților, care nu au fost cuprinși în recensământul din capitolele 1 și 2. Tribul Levi a

fost pus deoparte de către Dumnezeu pentru a efectua slujba în sanctuar. Inițial El i-a ales pe întâii născuți să fie ai Lui, dar ulterior a ales tribul lui Levi în locul lor, pentru a efectua slujba divină (v. 12, 13). Levi a avut trei fii – Gherșon, Chehat (Cohat) și Merari. Descendenților lor li s-a încredințat îndatorirea de a avea grijă de tabernacol și de mobilierul său.

3:1-10a Familia lui Aaron (descinsă din Chehat) a fost familia preotească (v. 9). Toți ceilalți leviți au slujit în legătură cu tabernacolul, dar nu toți au fost preoți. (Sintagma: „preoții leviții” pe care o întâlnim mai încolo pe parcursul Pentateuhului înseamnă preoții levitici, dar nu înseamnă că toți leviții erau preoți, ci doar că toți preoții erau descendenți ai lui Levi.) Familia preotească este descrisă în versetele 1-4. După ce Nadab și Abihu au fost omorâți pentru sacrilegiul lor, lui Aaron nu i-au mai rămas decât doi fii: Eleazar și Itamar. Leviții erau servitori ai preoților (v. 5-9). Nimeni în afară de Aaron și de descendenții săi nu avea voie să slujească în cadrul preoției (v. 10a).

3:10b-13 Mediarea realizată de preoții din VT nu putea să-l transpună pe păcătos într-o comuniune intimă cu Dumnezeu, pentru că și el trebuia să stea departe de lucrurile sfinte, în caz contrar fiind posibil de moarte (v. 10b). Dar în epoca de acum, mediarea realizată de Domnul Isus Cristos, Mărețul nostru Mare Preot, ne dă nu numai acces la Dumnezeu, ci și îndrăzneala de a pătrunde în însăși prezența Sa (Ev. 4:16). Această schimbare dramatică izvorăște din marele eveniment ce se interpune între Numeri și Evrei: miracolul Golgotei.

3:14-39 La recensământul populației leviții au fost trecuți în rândul războinicilor, nu în al închinătorilor (v. 15). Fiecăruia dintre fiii lui Levi i s-a încredințat responsabilitatea asupra unei părți din tabernacol:

TRIBUL SARCINA		VERS. CIFRA	
Gherșon	Toate perdelele, acoperitorile și învelitorile și perdeaua de la ușa cortului întâlnirii; pânzele curții și perdeaua de la poarta curții care este de jur împrejurul cortului și altarului și toate frânghiile pentru slujba cortului, cu excepția „vălului” în care era înfășurat chivotul.	18-26	7.500
Chehat	Lucrurile preasfinte—chivotul, masa cu pâinea punerii înainte, uneltele, sfeșnicul de aur, perdeaua, altarele, etc.	27-32	8.600
Merari	Scândurile, drugii, stâlpii și piedestalele lor, țărșuși și frânghiile.	33-37	6.200

Leviții aveau datoria de a-și instala corturile în imediata vecinătate a chenarului tabernacolului, la vest fiind gherșoniții (v. 23), în sud chehatiții (v. 29) iar în nord familiile lui Merari (v. 35). Moise, Aaron și fiii trebuiau să-și stabilească tabăra în partea de est, la intrarea în tabernacol (v. 38, 39, vezi diagrama).

Levi a fost cel mai mic dintre triburile

Israelului. Numărul total al leviților de la vârsta de o lună în sus a fost de douăzeci și două de mii (v. 39). Dar cifrele consemnate în versetele 22, 28 și 34 dau un total de 22.300 – discrepanță explicată în diverse moduri. Williams sugerează că surplusul de 300 reprezintă fiii întâi născuți, veniți pe lume în răstimpul scurs de la Exodul din Egipt, care, cum era și normal, nu au fost incluși când leviții au fost aleși pentru a-i înlocui pe întâii născuți ai altor triburi.²

3:40-51 Sensul pasajului este următorul: leviții au fost aleși de Dumnezeu să fie ai Săi, în locul fiilor întâi născuți. Numărul leviților a fost de 22.000 iar cel al fiilor întâi născuți de 22.273 (v. 39, 43). Astfel nu au fost destui leviți care să compenseze toți întâii născuți ai Israelului care ar fi slujit conform planului inițial. Domnul a poruncit ca cei două sute șaptezeci și trei de fii întâi născuți suplimentari să fie răscumparați prin achitarea a cinci sicli de persoană. Această sumă de răscumpărare (273 x 4 = 1365 sicli) a fost achitată lui Aaron și fiilor săi (v. 51). De observat că între întâii născuți din versetul 43 ar putea fi incluși și cei născuți în intervalul scurs de la Exodul din Egipt.

4:1-3 Recensământul din capitolul 4 a avut drept scop stabilirea numărului leviților apti de slujba la tabernacol, adică bărbații de la vârsta de treizeci la cincizeci de ani.

4:4-20 Exod 25:15 spune: „Drugii vor sta în inelele chivotului și nu vor fi scoși din ele.” Dar versetul 6 spune că preoții „vor vârf drugii.” O soluție propusă de Keil și Delitzsch în comentariul lor este că versetul 6 ar putea fi tradus astfel: „vor ajusta drugii pentru transportul chivotului”.³

Mai întâi sunt menționate îndatoririle chehatiților (v. 4-20). Aaron și fiii lui aveau îndatorirea de a strânge tabernacolul și vasele sacre (v. 5-13). Chivotul (v. 5, 6), masa pâinii punerii înainte (v. 7, 8), sfeșnicul de aur (v. 9, 10), altarul de aur (v. 11), sculele (v. 12) și altarul de bronz (v. 13, 14) trebuiau acoperite cu o învelitoare de piei de vițel de mare. Ceilalți fii ai lui Chehat au primit însărcinarea de a transporta aceste articole acoperite. (Ligheanul nu este pomenit aici, dar desigur și pe ace-

ta l-au transportat fiii lui Chehat.) Ei nu aveau voie să se atingă de ele, nici măcar să le privească atâta timp cât erau descoperite, în caz contrar fiind pasibili de moarte (v. 15, 17-20). Lui Eleazar, fiul lui Aaron, i s-a încredințat sarcina tabernacolului și a mobilierului său sacru (v. 16).

Perdeaua dintre Sfânta Sfințelor și Locul Sfânt ascundea în permanență chivotul de privirea oamenilor (v. 5). Chiar și atunci când israeliții se deplasau, chivotul era acoperit cu aceeași perdea, care înfățișează trupul Domnului nostru Isus Cristos. Până la Calvar, nimeni, în afară de marele preot, nu a avut voie să privească tronul lui Dumnezeu de deasupra chivotului. Abia atunci, la moartea Domnului pe cruce, s-a rupt, pe veci, perdeaua în două.

4:21-28 Gherșoniții aveau îndatorirea de a transporta perdelele tabernacolului, tabernacolul (cortul întâlnirii), perdelele curții și paravanele. Itamar fiul lui Aaron a fost pus mai mare peste gherșoniți.

4:29-33 Familiile fiilor lui Merari au primit însărcinarea de a transporta scândurile, drugii, stâlpii, pedestalele, țărșii și sforile.

4:34-49 În urma recensământului au rezultat următoarele cifre:

Chehatiți	2.750
Gherșoniți	2.630
Merariți	3.200
<hr/>	
Numărul TOTAL al leviților cu vârsta între 30-50 ani	8.580

C. Curăția și mărturisirea (5:1-10)

Secțiunea aceasta se ocupă de precauțiile pe care trebuiau să le ia israeliții pentru a păstra tabăra neîntinată. Motivul care stă la baza poruncii din versetul 3 se regăsește în Deuteronom 23:14: Dumnezeu Se afla (umbla) în mijlocul taberei.

5:1-4 Leproșii, oamenii cu bube deschise și cei care s-au atins de un mort trebuiau scoși în afara taberei. Tabăra era alcătuită din cortul întâlnirii plus spațiul din jurul său ce era ocupat de corturile lui Israel.

5:5-10 Când un bărbat sau o femeie... comiteau vreun păcat împotriva altuia, el

sau ea era obligat să mărturisească păcatul, să aducă o jertfă de fărădelege, să restituie obiectul și să adauge a cincea parte la el. Dacă persoana nedreptățită nu mai era în viață sau nu putea fi reperată, sau dacă nu avea rude în viață, plata trebuia achitată preotului.

D. Legea geloziei (5:11-31)

5:11-15 Pasajul acesta descrie ritualul de detectare a minciunilor cunoscut sub denumirea de încercarea geloziei. Scopul ceremoniei era de a stabili vinovăția sau nevinovăția unei femei suspectate de infidelitate față de soțul ei. Femeia era pusă să bea apă amestecată cu țărână de pe podeaua tabernacolului. Dacă era vinovată, această băutură se dovedea un blestem pentru ea, cauzând umflarea stomacului ei sau putrezirea pulpei. Dacă era nevinovată, băutura nu-i provoca nici un rău. Din versetele 12-14 reiese clar că soțul ei nu știa dacă ea a fost infidelă sau nu. El avea mai întâi datoria de a o duce pe soția sa în fața preotului, împreună cu o jertfă de mâncare.

5:16-31 Preotul prepara amestecul de apă și țărână într-un vas de lut. Apoi o aducea la altar înaintea Domnului, îi despletea părul și așeza jertfa de mâncare în mâinile ei. După aceea îi cerea să fie de acord cu jurământul conform căruia în caz de vinovăție va fi blestemată. După ce scria blestemele într-o carte și le rădea, introducându-le în băutura amară, legăna jertfa de mâncare înaintea Domnului, ardea o mână din această ofrandă pe altar, după care o pune pe femeie să bea apa. Afirmția din versetul 24 conform căreia femeia trebuia să bea apa este repetată în versetul 26. Dar femeia nu bea decât o singură dată. Dacă era vinovată, judecățile proferate veneau peste ea, inclusiv sterilitatea. În schimb, dacă era nevinovată, era pronunțată curată, liberă de pedeapsă și putea trăi în continuare o viață normală de căsnicie, putând naște copii. Versetele 29-31 sunt un rezumat al judecății geloziei.

Gelozia poate distruge o căsnicie, fie că există temeieri, fie că nu. Ritualul acesta asigura o modalitate de rezolvare a chestiunii, odată pentru totdeauna. Judecata lui Dumnezeu cădea asupra părții vinovate iar

partea nevinovată era eliberată de sentimentul de suspiciune față de soția sa.

Unii cercetători ai Bibliei cred că această secțiune va avea o aplicație specială în viitor, când națiunea Israel va fi supusă la probă pentru necredincioșia ei față de Iehova.

E. Legea nazireatului (cap. 6)

6:1-8 Termenul „nazireat” provine din rădăcina cuvântului „a separa”. Jurământul de nazireat era un jurământ voluntar pe care un bărbat sau o femeie puteau să-l facă pentru o perioadă precizată de timp. Mișna afirmă că jurământul de nazireat putea dura până la 100 de zile, deși de obicei se întindea pe treizeci de zile. În unele cazuri rare, oamenii erau nazirei pe viață – de ex. Samuël, Samson, Ioan Botezătorul. Jurământul conținea trei prevederi: (1) El nici nu mânca, nici nu bea rodul viței de vie – inclusiv oțet, vin, must, struguri sau stafide (v. 2-4); (2) nu-și tăia părul (v. 5); (3) nu se apropia de un mort (v. 6-8).

Vinul este un simbol al bucuriei oamenilor. Părul lung, ce pentru bărbat este o rușine, reprezintă un semn al umilinței. Iar trupul unui mort produce întinare.

Astfel nazireatul era și este o enigmă pentru copiii acestei lumi. Pentru a fi bucurios, el se retrăgea din bucurie; pentru a fi puternic, se făcea pe sine slab; iar pentru a-și iubi rudele, și le „ură” (Luca 14:26).⁴

6:9-12 Paragraful acesta descrie procedura ce trebuia urmată când un bărbat își călca jurământul prin contactul involuntar cu trupul unui mort. Mai întâi trebuia să treacă printr-un proces de curățire ce dura șapte zile, descris în Numeri 19. În ziua a șaptea își rădea capul iar în ziua următoare aducea două turturele sau doi porumbei, unul ca jertfă de păcat și celălalt ca ofrandă mistuită. De asemenea aducea un miel de un an pentru jertfa pentru vină. În pofida tuturor ofrandelor aduse de el, zilele separării sale inițiale se forfetau și trebuia s-o ia de la capăt. Astfel, deși un nazireat întinat putea să fie consacrat din nou, zilele întinării sale erau forfetate. Pentru noi, asta înseamnă că un credincios care a alunecat în păcat poate fi restaurat, dar timpul pierdut în

absența părtășiei cu Dumnezeu este irosit.

6:13-21 Aici este prezentată ceremonia ce trebuia îndeplinită când un bărbat se apropia de momentul rostirii jurământului. Trebuiau aduse patru ofrande: mistuită, pentru păcat, pentru pace și de mâncare (v. 14, 15). Nazireatul își rădea capul și ardea părul în foc sub jertfa pentru pace (v. 18). Partea ce trebuia îndeplinită de preot în această ceremonie este prezentată în versetele 16, 17, 19 și 20. Versetul 21 se referă la ofranda de bunăvoie pe care nazireatul o putea aduce la încheierea jurământului său.

6:22-27 Ultimele versete ale capitolului 6 ne prezintă binecunoscuta și minunata binecuvântare cu care Aaron și fiii săi trebuiau să binecuvânteze poporul. Marele evanghelist D. L. Moody a avut o deosebită apreciere pentru această benedicție:

Iată o benedicție care poate face înconjurul pământului, pe o durată nelimitată, fără să-și piardă din savoare. Nu e inimă care să n-o poată rosti, căci sunt înseși cuvintele lui Dumnezeu. Nu e scrisoare care să nu se poată încheia cu această benedicție. O putem spune la fiecare început de zi, pentru ca înainte de a merge la culcare, să sfințim noaptea cu aceeași benedicție. Ce binecuvântare, ce pază, ce lumină, ce înălțare a sărmanei noastre vieți către zorii binecuvântați ai dimineții cerești. Este Însuși Domnul nostru, care ne binecuvântează cu această frântură din nesfârșitele înnuri ale raiului.⁵

F. Darurile căpeteniilor (cap. 7)

7:1-9 Capitolul acesta ne duce înapoi la Exod 40:17, când a fost stabilit tabernacolul. Liderii Israelului erau căpeteniile diversenilor triburi. Numele lor au fost prezentate deja la Numeri 1:5-16 și Numeri 2. Mai întâi ei au adus o ofrandă alcătuită din șase care acoperite și doisprezece boi, adică un car la două căpetenii și un bou de fiecare căpetenie (v. 3). Moise a distribuit două care și patru boi fiilor lui Gherșon... și patru care și opt boi merariților, pentru ca aceștia să poată să-și aducă la îndeplinire slujbele lor pentru transportul mobilierului cortului. Chehatiților nu li s-a dat nici o căruță, și nici un bou, deoarece ei purtau prețioasa povară a vaselor sacre pe umerii lor.

7:10-83 Liderii tribali au adus darurile în douăsprezece zile consecutive, pentru dedicarea altarului. Aceste daruri sunt descrise foarte amănunțit, după cum urmează:

Ziua	Printul	Tribul	Versetetele
1	Nahșon	Iuda	12-17
2	Netaneel	Isahar	18-23
3	Eliab	Zabulon	24-29
4	Elișur	Ruben	30-35
5	Șelumiel	Simeon	36-41
6	Elișaf	Gad	42-47
7	Elișama	Efraim	48-53
8	Gamaliel	Manase	54-59
9	Abidan	Beniamin	60-65
10	Ahiezer	Dan	66-71
11	Pagiel	Așer	72-77
12	Ahira	Neftali	78-83

7:84-89 Totalul darurilor ne este prezentat în versetele 84-88. Dumnezeu nu uită nici un serviciu înfăptuit pentru El, ci ține o evidență foarte exactă. Când s-a încheiat prezentarea darurilor, Moise a intrat în cortul întâlnirii, în locul preasfânt și a auzit glasul lui Dumnezeu vorbindu-i de deasupra scaunului îndurării, probabil ca o expresie a satisfacției față de darurile aduse de lideri (v. 89). Deși Moise era din tribul lui Levi, el nu a fost preot. Totuși Dumnezeu a făcut o excepție în cazul lui, prin faptul că nu doar l-a autorizat să intre în locul preasfânt, ci i-a poruncit să facă așa (Ex. 25:21, 22).

G. Slujbele din Cortul Întâlnirii (cap. 8)

8:1-4 Aaron a fost îndrumat să aranjeze candelile în sfeșnicul de aur în așa fel încât lumina să cadă în fața sfeșnicului. Dacă lumina reprezintă mărturia Duhului Sfânt iar sfeșnicul Îl întruchipează pe Cristos, atunci acest fapt are menirea de a ne aminti că lucrarea Duhului este de a-L proslăvi pe Cristos.

8:5-13 În continuare este descrisă consacarea leviților. Mai întâi ei au fost curățiți prin stropirea cu apa purificării (explicată la Numeri 19). Apoi trupul lor a fost ras cu un brici, după care și-au spălat hainele și s-au spălat pe ei înșiși (v. 7). Reprezentantii poporului și-au pus mâinile pe capetele leviților la ușa cortului. Iar

Aaron i-a adus pe leviți înaintea Domnului ca o jertfă legănată. Acest lucru ne amintește de Romani 12:1, 2 unde credincioșilor din epoca noastră li se spune să-și aducă trupurile ca o jertfă vie lui Dumnezeu. Moise a adus apoi o jertfă mistuită și o jertfă pentru păcat.

8:14-22 Dumnezeu repetă că El i-a ales pe leviți să fie ai Lui, în locul întâilor născuți pe care îi pretinsese El după Exodul din Egipt. Leviții au fost rânduiți să-i slujească pe preoți. Consacrarea leviților a avut loc conform poruncii date în această privință, aceștia preluându-și slujba în legătură cu tabernacolul.

8:23-26 Leviții trebuiau să slujească începând de la vârsta de douăzeci și cinci de ani până la vârsta de cincizeci de ani (v. 24). La Numeri 4:3 găsim că slujba lor începea de la vârsta de treizeci de ani. Unii interpretează trimiterea din capitolul 4 ca o referire la cei care au purtat tabernacolul în timpul peregrinărilor prin pustiu. Cât privește vârsta mai scăzută din capitolul 8, aceasta ar fi, după aceștia, o referire la slujirea în tabernacol după ce acesta a fost instalat în Țara Făgăduinței. Alții consideră diferența de cinci ani un fel de ucenicie. Cei ce încetau slujba la vârsta de cincizeci de ani nu mai efectuau munci grele, dar aveau voie să continue activitatea ca supraveghetori (v. 25, 26). Aceste versete fac deosebirea dintre „lucrare“ și slujbă sau acoperirea nevoilor. Prima categorie implică munci grele, a doua presupunând activități de supraveghere.

Cineva a subliniat că leviții sunt o întruchipare a creștinilor, care sunt răscumpărați, curățiți și puși deoparte să-L slujească pe Domnul, neavând nici o moștenire aici pe pământ.

H. Paștele, norul și trompetele de aur (9:1-10:10)

9:1-14 Instrucțiunile lui Dumnezeu de a sărbători Paștele (v. 1-2) au precedat evenimentele din capitolul 1. Nu toate evenimentele din Numeri sunt redată în ordine cronologică. Paștele se sărbătorea în ziua a paisprezecea a lunii întâi. S-au asigurat o seamă de condiții speciale pentru cei întinați din punct de vedere ceremonial (pro-

babil independent de voința lor), prin atingerea trupului unei persoane decedate sau prin faptul că se aflau într-o călătorie la acea dată. Toți aceștia puteau sărbători Paștele cu o lună mai târziu, **în ziua a paisprezecea a lunii a doua** (v. 6-12). Dar orice alt om care nu sărbătorea Paștele era **nimicît din poporul lui** (v. 13). Unui străin (adică neevreu) i se permitea să sărbătorească Paștele Domnului dacă dorea să facă acest lucru, dar numai în condițiile respectării tuturor instrucțiunilor date evreilor (v. 14).

9:15-23 Aceste versete anticipează capitoarele următoare, descriind norul de glorie ce acoperea cortul întîlnirii – ziua norul... iar noaptea avea înfățișarea unui foc. Ori de câte ori se ridica norul de pe cort, israeliții trebuiau să strângă tabăra și să pornească din nou marșul lor înainte. Când norul se oprea deasupra cortului, oamenii trebuiau să se oprească și să-și întindă corturile. Desigur, norul era un simbol al lui Dumnezeu care Își conducea poporul. Deși Domnul nu ne mai conduce într-o manieră atât de vizibilă în vremea noastră (asta pentru că noi umblăm prin *credință*, nu prin *vedere*), principiul rămâne valabil: să pornim la drum doar atunci când El a inițiat deplasarea, și nici măcar cu o clipă înainte, conform proverbialei zicători: „darkness about going is light about staying“, [adică, în traducere aproximativă: „întunericul din timpul deplasării este lumina din timpul sederii“, n.tr.].

10:1-10 Lui Moise i s-au dat instrucțiuni să confecționeze două trompete din argint, din care să se sune (1) pentru strângerea adunării... la ușa cortului întîlnirii (v. 3, 7); (b) ca semnal pentru marșul înainte; (c) pentru strângerea liderilor (în acest caz sunându-se doar dintr-o singură trompetă) (v. 4); (d) apoi se suna alarma în timp de război (v. 9); (e) și se vesteau anumite zile speciale, cum ar fi zilele de sărbătoare (v. 10).

În fiecare din aceste scopuri se suna din trompete în mod diferit. Când se suna alarma (v. 5), se pornea marșul, începând cu triburile situate în partea de est. Când se suna alarma a doua oară acesta era semnalul pentru înaintarea celor din latura de sud. Probabil cei aflați la vest și la nord se

încolonau în această ordine. Trompetele nu s-au mărginit la marșul israeliților prin pustiu, ci au fost destinate folosirii și după sosirea în țara promisă (v. 9). Observați cuvintele: „în țară“ (sau „în țara voastră“). Cu alte cuvinte, Dumnezeu îi asigura pe israeliți că Își va respecta promisiunea făcută lui Avraam. Urmașii lui *aveau* să primească țara făgăduinței, dar neascultarea și necredința lor aveau să *întîrzie* intrarea lor în această țară timp de patruzeci de ani.

II. DE LA SINAI LA CÂMPIILE MOABULUI (10:11-22:1)

A. Plecarea din pustiu Sinai (10:11-36)

10:11 Versetul 11 marchează trecerea la o nouă secțiune a cărții Numeri. Până în acest punct, israeliții fuseseră cantonați în tabăra de la Muntele Sinai. De la versetul 11 până la 22:1 avem consemnarea drumului parcurs de ei de la Muntele Sinai la câmpiile Moabului, din imediata apropiere a Țării Promise. Călătoria acesta a durat circa patruzeci de ani. Ei au plecat doar în a douăzecea zi, deoarece a intervenit sărbătoarea Paștelui (vezi Numeri 9:10, 11).

10:12, 13 Prima secțiune a călătoriei a fost de la Muntele Sinai la Pustiul Paran. Dar au existat trei popasuri, înainte de a ajunge în pustiu: Tabera, Kibrot Hataava și Hațerot. În realitate ei au ajuns în pustiu Paran în Numeri 12:16.

10:14-28 În continuare ni se prezintă ordinea în care mărșăluiau triburile. Fiecare trib avea în frunte conducătorul său. Este aceeași succesiune pe care o întîlnim în capitolul 2, cu o singură excepție: în 2:7 se pare că leviții mărșăluiau după Gad dar înaintea tribului Efraim. În 10:17 gherșoniții și merariții sunt listați după Zabulon iar cohatiții (în unele versiuni românești apare grafia „chehatiți“, n.tr.) după Gad. Se pare că gherșoniții și merariții porneau înaintea celorlalți, pentru a putea instala echipamentul purtat de ei la locul de tabără, fiind gata când soseau cohatiții cu vasele sacre.

10:29-32 Hobab a fost cumnatul lui Moise. Ragucl (identic cu Reuel și Ietro) a fost tatăl lui Hobab și respectiv socrul lui

Moise. Se pare că Hobab cunoștea bine pustiul, întrucât era madianit. Poate că de aceea Moise l-a invitat să-i însoțească pe israeliți – „**tu vei fi ca ochi pentru noi**“ Mulți interpreți ai Bibliei cred că această invitație reprezintă o lipsă de credință din partea lui Moise, întrucât Dumnezeu deja promisese că-i va călăuzi pe israeliți.

Dar Kurtz sugerează o altă interpretare posibilă:

Stâlpul de nor stabilea, în linii mari, traseul de urmat, locurile de cantonament și durata rămânerii la fiecare loc de popas. Cu toate acestea nu se excludea prudența omenească privitoare la aranjarea cantonamentului de așa natură încât israeliții să beneficieze de cele mai avantajoase circumstanțe, având la dispoziție apă, terenuri de pășunat, adăpost și combustibilul necesar. În toate aceste aspecte experiența și cunoștințele lui Hobab despre deșert puteau să se dovedească extrem de utile, ca supliment al călăuzirii norului.⁶

10:33,34 Chivotul legământului era înfășurat în perdeaua ce despărțea locul sfânt de locul preasfânt (Num. 4:5), fiind transportat de cohațiți în capul coloanei. Călătoria de la Sinai la Cadeș Barnea a durat trei zile. Norul de slavă i-a umbrit pe israeliți, în timp ce Domnul le căuta **un loc de odihnă**.

10:35, 36 Nu ni se spune dacă Hobab i-a însoțit sau nu pe israeliți. Dar din Judecători 1:16 și 4:11 reiese că i-a însoțit, deoarece descendenții lui sunt enumerați în rândul israeliților. Ori de câte ori pornea chivotul dimineața, Moise îi cerea Domnului biruință. Iar seara când se odihnea, el se ruga pentru ca Domnul să revină la poporul Israel.

B. Răscoala din tabăra israeliților (cap. 11)

11:1-3 Ciutorul tresare în acest punct, văzând cu câtă ușurință s-au plâns israeliții împotriva lui Dumnezeu, după tot ce a făcut El pentru ei. Găsim un indiciu al nemulțumirii lor în versetul 1: „**a mistuit o parte la marginea taberei**.“ Nemulțumiții se aflau la oarecare depărtare de chivot. Focul de la Dumnezeu i-a mistuit la extremitatea taberei, locul primind denu-

mirea de Tabera („ardere“). Versiunile King James și New King James spun că focul **i-a mistuit pe unii** dintre cei ce s-au plâns. Traducerea ASV spune doar că focul a făcut ravagii în extremitatea taberei. Indiferent de interpretarea adoptată, incidentul a constituit un avertisment plin de îndurare dat poporului în întregime că judecata va fi aspră.

11:4-9 Al doilea act de nemulțumire a avut loc chiar în mijlocul taberei, de data aceasta motivul găsindu-se în sintagma: „**adunăturii de oameni care se aflau în mijlocul lor i s-a făcut poftă**“ Împreună cu israeliții au ieșit din Egipt și o seamă de necredincioși. Or, această adunătură a constituit o sursă permanentă de întristare pentru israeliți, nemulțumirea lor afectându-i și pe israeliți și determinându-i să tânjească de dor după hrana pe care o avuseseră în Egipt, nesocotind și disprețuind mana pe care le-a dăruit-o Dumnezeu. Vezi Psalmul 78 versetele 17-33, unde găsim comentariul lui Dumnezeu pe această temă.

Ce ciudat să vedem cum suflă pe care Isus le hrănește cu mană de sus

Îl întristează cu faptele lor rele, păcătuiind împotriva iubirii Sale.

Dar și mai mare e mirarea să vedem că

Cel de care s-au depărtat ei

S-a purtat cu îngăduință față de ei, în pofida îndărătniciei lor. Spălându-le totuși păcatele.

11:10-15 Moise a strigat mai întâi către Domnul cu privire la propria sa neputință de a avea grijă de un astfel de popor, de unul singur. Apoi el a descris totala imposibilitate de a asigura carne unei mulțimi atât de mari, pentru ca în final să dorească să moară, pentru a scăpa de aceste probleme.

11:16, 17 Primul răspuns pe care i l-a dat Domnul a constat în faptul că a asigurat numirea a șaptezeci de bătrâni cu care Moise să împartă povara îngrijirii poporului. Mulți cercetători ai Bibliei se întreabă dacă aceasta a fost soluția cea mai bună a lui de rezolvare a problemei lui Dumnezeu și dacă nu cumva Dumnezeu ar fi avut și un plan mai bun pentru el. Astfel ei afirmă că întrucât Dumnezeu dăruiește tăria necesară pentru aducerea la îndeplinire a tuturor

poruncilor Sale, Moise ar fi suferit o diminuare a învrednicirii divine, atunci când s-a produs o restrângere a responsabilităților sale.⁷ Anterior, urmând sfatul socrului său, Moise numise oameni care să îndeplinească rolul de autorități civile (Ex. 18:25; Deut. 1:9-15). Am putea deduce însă că cei șaptezeci aleși aici au avut îndatorirea de a purta povara *spirituală*. Nu trebuie să confundăm aceste două atribuții distincte.

11:18-23 Cât privește pe israeliți, Dumnezeu a spus că ei vor avea destulă carne să mănânce, că El le va trimite atâta carne încât să le iasă pe nări și să se dezguste de ea. Și nu doar o zi, nici două zile, nici cinci zile, nici zece zile... ci o lună întreagă! Moise a pus sub semnul îndoielii o atare posibilitate, dar Domnul a promis că se va întâmpla exact așa cum a prezis El. În drum spre Sinai, Dumnezeu le asigurase în chip miraculos copiilor lui Israel carne de mâncat (Ex. 16:13). Moise ar fi trebuit să-și aducă aminte de acest lucru și să nu pună la îndoială capacitatea Domnului. O, cât de repede uităm de îndurărilor revărsate de Domnul peste noi în trecut, când ajungem în împrejurări potrivnice!

11:24-30 Când au fost instalați oficial cei șaptezeci de bătrâni, Duhul Domnului a venit peste ei, urmarea fiind că ei au profetizat, adică au rostit revelații primite direct de la Dumnezeu. Chiar și doi dintre oamenii care rămăseseră în tabără au profetizat. După câte se pare Iosua a crezut că acest miracol constituia o amenințare la adresa conducerii lui Moise, încercând, prin urmare, să-i oprească. Dar Moise a dat dovadă de o mare larghețe spirituală, dând răspunsul atât de nobil din versetul 29.

11:31-35 Carnea promisă a apărut sub forma unui stol de prepelițe. Din versetul 31 s-ar putea deduce fie că prepelițele zburau la doi coți deasupra pământului, fie că erau stivuite până la înălțimea de doi coți. Ultima variantă nu este imposibilă, întrucât se știe că prepelițe epuizate în timpul zborului lor migrator au poposit la bordul unui vapor în număr atât de mare încât vasul s-a scufundat.⁸ Oamenii au început imediat să se înfrupte din ele, dar mulți dintre ei au fost loviți numaidecât cu o groaznică plagă. Locul s-a numit, prin

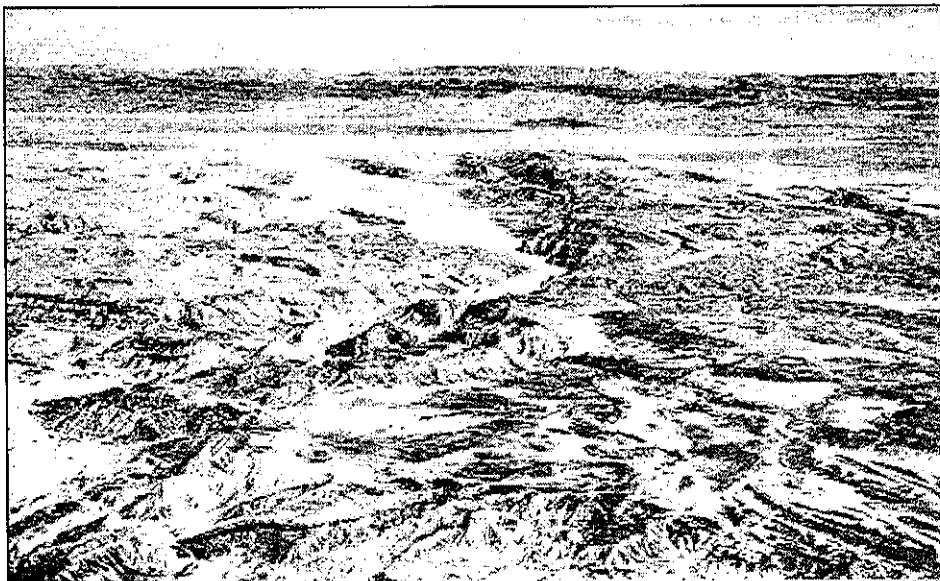
urmare, Chibrot-Hataava („mormintele poftel“), întrucât pofta oamenilor le-a cauzat moartea. Se consemnează că următorul popas a fost la Hațerot (v. 35).

C. Răzvrătirea lui Aaron și Miriam (cap. 12)

12:1, 2 Următorul capitol trist din istoria Israelului îi are ca protagoniști pe doi dintre liderii poporului, **Miriam și Aaron**. Deși erau sora și respectiv fratele lui Moise, ei au vorbit împotriva lui, protestând pentru faptul că s-a căsătorit cu o femeie etiopeană. Cel puțin acesta a fost pretextul lor. Dar motivul real pare să rezide în versetul 2: ei au contestat rolul de conducător deținut de Moise, voind ca și ei să aibă parte de acest rol. În această perioadă nu exista nici o lege care să interzică încheierea unei căsătorii cu o persoană de etnie etiopeană, deși după ce au ajuns în țara făgăduinței, israeliților li s-a interzis expres să se căsătorească cu persoane din afara poporului evreu.

12:3 Moise nu a încercat să se apere, ci s-a încrezut în Dumnezeu. Cel care l-a așezat în poziția de conducător. Familia sa (cap. 12), liderii (cap. 16) și, în ultimă instanță, întreaga adunare (16:41, 42) i-au contestat autoritatea. Dar când s-a abătut judecata lui Dumnezeu asupra adversarilor săi, Moise nu s-a bucurat, ci a mijlocit pentru ei. Cu adevărat el a fost un om foarte smerit, mai mult decât toți oamenii de pe pământ. Faptul că a consemnat acest lucru despre sine nu știrbește cu nimic smerenia sa, ci ilustrează adevărul textului de la 2 Petru 1:21b; el a scris în măsura în care a fost mânat de Duhul Sfânt.⁹

12:4-8 Dumnezeu i-a chemat pe **Moise, Aaron și pe Miriam** la ușa **cortului întăririi**, muștrându-i pe Miriam și pe Aaron și amintindu-le că **Moise** deținea o poziție de apropiere de Dumnezeu de care nu a mai beneficiat nici un alt profet. Cu alții El vorbea indirect, prin vedenii sau vise, dar cu Moise vorbea nemijlocit, **față în față**. Termenul **plainly** [din textul englez, n.tr.] înseamnă „direct“, „nemijlocit“, „fără intermediar“. **Forma Domnului** înseamnă o manifestare sau reprezentare vizibilă a Sa. Deși însăși Miriam era o profetesă (Ex. 15:20), Domnul a ținut să precizeze deose-

Araba, derivat din termenul ebraic însemnând „stepă” sau „deșert,” se referă la zona din sud în prelungirea Văii Iordanului. Această depresiune se întinde pe o distanță de peste 160 km de la Marea Moartă la Golful Aqaba.

birea dintre relația Sa cu Moise și cea pe care o avea cu alți profeți. Singurul lucru pe care-l mai găsim consemnat despre Miriam după acest incident este moartea ei (Nu. 20:1).

12:9, 10 Domnul S-a mâniat pe ei și a plecat. Ca pedeapsă pentru răzvrătirea ei, Miriam a fost lovită cu lepră. Întrucât Aaron nu a fost pedepsit, unii au sugerat că Miriam ar fi fost capul rebeliunii. Ei citează în sprijinul ipotezei faptul că verbul din versetul 1 poartă marca de feminin singular. Alții opinează că pedeapsa lui Aaron a constat în faptul că și-a văzut sora devenind leproasă. Aaron era marele preot, drept care, dacă ar fi devenit lepros, nu și-ar mai fi putut îndeplini funcția în slujba poporului. Poziția sa pare să-l fi salvat de umilirea prin care a trebuit să treacă Miriam.

12:11-16 Aaron i-a mărturisit lui Moise păcatul său, cerând ca Miriam să nu fie „ca un copil născut mort, care vine pe lume pe jumătate descompus.”¹⁰ Ca răspuns la medierea lui Moise, Dumnezeu a vindecat-o pe Miriam de lepră, insistând însă ca aceasta să se supună perioadei obișnuite de șapte zile de curățire prescrisă în cazul unui lepros. Domnul i-a amintit lui Moise că ea ar fi fost alungată din tabără, ca necurată, chiar și dacă ar fi scuipat-o tatăl ei în față.

D. Iscoadele trimise să culegă date despre Pământul Făgăduinței (cap. 13, 14)

13:1-20 În capitolul acesta trimiterea iscoadelor a fost ordonată de Domnul. La Deuteronom 1:19-33 poporul a sugerat să se trimită iscoade. Negreșit porunca lui Dumnezeu a intervenit ca răspuns la cererea israeliților, chiar dacă aceștia au dat dovadă de necredință. În versetele 4-15 ni se dau numele iscoadelor. Observați în special numele **Caleb** (v. 6) și **Hoșea** (v. 8). **Lui Hoșea, fiul lui Nun, Moise i-a pus numele Iosua** (v. 16). Moise le-a cerut celor douăsprezece iscoade să îi aducă un raport complet cu privire la țară și locuitorii ei (v. 17-20). Mai întâi aceștia trebuiau să se ducă la Neghev, în sud, apoi în ținutul muntos din partea centrală a țării.

13:21-29 Spionii au cercetat țara din pustiul Țin din sud până la Rehob în partea de nord (v. 21). Versetele 22-24 descriu operațiunea de spionaj din sud. La Hebron ei au zărit trei fii ai lui Anac, care, potrivit textului de la Deuteronom 2:10, 11 erau uriași. În apropiere de Hebron spionii au dat peste o vale cu culturi viticole. Astfel au tăiat un ciorchine uriaș de struguri, pe care

I-au agățat de o prăjină ce se sprijinea la fiecare capăt pe umărul a doi dintre ei. Au dus apoi în tabăra israeliților strugurele împreună cu rodii și smochine. Valea s-a numit Eșcol, care înseamnă „ciorchine“. În mare, raportul spionilor se referea la o țară minunată, locuită de oameni periculoși. Asta pentru că spionii s-au îndoit de capacitatea Israelului de a-i cuceri pe locuitorii țării, în pofida promisiunii pe care le-o dăduse Dumnezeu că îi va izgoni pe aceștia.

13:30-32 Referirea la Nefilim ce apare în textul ebraic din versetul 33 nu înseamnă că acești uriași ar fi supraviețuit în urma Potopului. Israelii au zis despre Nefilimii care trăiseră înainte de Potop, fapt care i-a determinat să le aplice acestor uriași întălniți în Canaan aceeași denumire. **Caleb** (vorbind în numele lui Iosua și al său însuși), și-a exprimat încrederea că Israel va avea izbândă. Dar ceilalți au negat cu încăpățănare că israeliții ar putea ieși învingători dintr-o confruntare cu locuitorii țării promise. Sintagma: „**o țară care-și devorează locuitorii**“ a însemnat pentru ei că locuitorii aflați atunci în țară i-ar fi distrus pe oricare alți oameni care ar fi încercat să se stabilească în ea.

13:33 Zece dintre spioni au fost pătrunși de o perspectivă incorectă, deoarece s-au văzut pe ei exact așa cum îi vedeau locuitorii Canaanului (ca niște lăcuste). Iosua și Caleb au văzut însă Israelul din punctul de vedere al lui Dumnezeu, spunând: **putem s-o cucerim**. Pentru cei zece spioni lipsiți de credință problema uriașilor era insurmontabilă. Dar pentru cei doi spioni credincioși prezența uriașilor a fost lipsită de importanță.

14:1-10 Toată adunarea a izbucnit într-o aprigă exprimare de nemulțumire la adresa lui Moise și a lui Aaron, acuzându-L pe Domnul că i-a izbăvit din Egipt doar pentru a-i ucide în Țara Promisă. Și astfel ei au propus alegerea unui noi lider, care să-i conducă înapoi în Egipt (v. 1-3). Când Iosua și Caleb au căutat să-i asigure pe israeliți că vor avea izbândă împotriva vrăjmașului, israeliții au complotatuciderea lor cu pietre (v. 6-10).

Versetele 3 și 4 demonstrează plastic

stupiditatea necredinței. Auzi una ca asta! Să se întoarcă în Egipt, de parcă nu aceasta ar fi fost țara pe care Dumnezeu lor a devastat-o! Să revină în mijlocul unui popor care era încă în doliu pentru moartea întâilor născuți! Să revină în ținutul pe care l-au prădat în ajunul exodului lor! Să treacă din nou prin Marea Roșie, în care tocmai se încesase oștirea egipteană, ce pornise în urmărire lor! Și-apoi oare ce fel de primire le-ar fi făcut Faraon? În pofida tuturor acestor considerente, lor li s-a părut că ar fi fost mai în siguranță să revină în Egipt, decât să creadă că Dumnezeu îi va conduce la o mare biruință în Canaan. Deși Iehova lovise Egiptul, despicasese marea, îi hrănise cu pâine din cer și-i condusese prin pustiu, ei tot n-au fost în stare să se încreadă în puterea Lui, care putea să le dea izbândă asupra unui grup restrâns de uriași! Acțiunile lor au relevat cu claritate concepția lor despre Dumnezeu. Ei se îndoiu de puterea Lui, zicându-și: „Oare va putea Domnul să stea împotriva acestor uriași?“. Ei n-au priceput ceea ce li se descoperise în cursul anului precedent: anume însăși natura și căile lui Iehova. O concepție greșită sau imatură despre Dumnezeu poate ruina o persoană sau o întregă națiune, după cum reiese limpede din acest pasaj.

14:11-19 Domnul a amenințat că îi va abandona pe evrei și că va ridica un alt popor din rândul descendenților lui Moise (v. 11, 12). Dar Moise a mijlocit pentru ei, amintindu-I Domnului că celelalte națiuni neevreiești vor zice că Domnul n-ar avea putere să ducă pe poporul acesta în țara pe care jurase că i-o va da (v. 13-19). Aici era în joc însăși onoarea lui Dumnezeu, argument susținut de Moise cu toată fervoarea. La Exod 34:6, 7 Domnul I se revelase lui Moise. În versetul 18 Moise repetă aproape cuvânt cu cuvânt modul în care se descrie Dumnezeu pe Sine, ca bază a rugăciunii sale. Cât de mult s-a deosebit teologia lui Moise de teologia poporului! Teologia sa s-a bazat pe revelația divină. Teologia israeliților s-a bazat pe imaginația omească.

14:20-35 Deși Dumnezeu a răspuns că nu va nimici poporul, El a decretat însă ca dintre toți bărbații de la vârsta de douăzeci

de ani în sus, care au ieșit din Egipt și erau în stare să meargă la război (Nu. 26:64, 65; Deut. 2:14), numai Iosua și Caleb aveau să intre în Țara Promisă. Restul aveau să peregrineze prin pustiu timp de patruzeci de ani, până la moartea acelei generații necredincioase. Fiii au fost nevoiți să sufere consecințele necredinței lor (v. 33). Dar după patruzeci de ani avea să li se îngăduie să intre în Țara Promisă. Au fost decretați patruzeci de ani deoarece spionii au petrecut patruzeci de zile în expediția lor în Canaan (v. 34). Această perioadă este redată aici ca cifră rotunjită. În fapt, a fost vorba de vreo treizeci și opt de ani. Au trecut însă patruzeci de ani de la ieșirea Israelului din Egipt până când au ajuns în Canaan. Poporul a refuzat să primească binele pe care ar fi dorit să i-l dăruiască Domnul. Prin urmare, israeliții au fost nevoiți să sufere răul pe care l-au ales ei. Dar faptul că au fost excluși din țară nu înseamnă că ei au fost pierduți pe veci. Mulți dintre ei au fost salvați prin credința în Domnul, chiar dacă au suferit pedeapsa Lui guvernamentală în viața de aici datorită neascultării lor.

Nu se știe care a fost traseul exact pe care l-au urmat israeliții în timpul peregrinărilor lor prin pustiu. Există destul de multă incertitudine și cu privire la durata șederii lor la fiecare din popasurile pe care le-au făcut. De pildă, unii cred că la Cadeș ei au petrecut peste treizeci și șapte de ani și că timp de un an au fost angajați în călătoria făcută de ei în sud până la țărmul Mării Roșii, cunoscut în prezent sub denumirea de Golful Aqaba. Multe din denumirile geografice aflate de-a lungul traseului lor de la Sinai la Câmpiile Moabului nu mai pot fi identificate în ziua de azi.

Slava Domnului din versetul 31 se referă la slava Lui ca Judecător drept, care îi pedepsește pe israeliții neascultători. Israelii L-au ispitit pe Dumnezeu de zece ori (v. 22), după cum urmează: la Marea Roșie (Ex. 14:11, 12), la Mara (Ex. 15:23), în Pustiul Sin (Ex. 16:2), apoi cu prilejul celor două rebeliuni legate de mană (Ex. 16:20, 27), la Refidim (Ex. 17:1), la Horeb (Ex. 32:7), la Tabera (Nu. 11:1), la Kibroth Hataava (Nu. 11:4ff.) și la Cadeș (mur-

murele care au urmat raportului adus de spioni – Numeri 14).

Dintre cei 603.550 de războinici ieșiți din Egipt, doar Iosua și Caleb au pătruns în Țara Promisă (v. 29, 30; Deut. 2:14).

14:36-38 Cei zece spioni necredincioși, care au adus o descriere în termeni sumbri a țării, au murit de o moarte năprasnică înaintea Domnului, pe când Iosua și Caleb au scăpat cu viață.

14:39-45 Auzind pronunțându-se aceste judecăți la adresa lor, israeliții i-au spus lui Moise că vor asculta de Dumnezeu și vor intra în țară, prin asta înțelegând probabil că vor merge direct spre nord, din Cadeș Barnea (v. 40). Dar Moise le-a spus că este prea târziu, că Domnul S-a depărtat de ei și că vor fi înfrânți dacă vor încerca să-și ducă planul la îndeplinire. Nesocotind sfatul lui Moise, ei s-au suit pe vârful dealului, fiind însă atacați și înfrânți de locuitorii păgâni ai țării (amaleciții și canaaniiții, v. 45).

E. Diverse legi (cap. 15)

15:1, 2 Nu știm cât timp s-a scurs între capitolul 14 și 15, dar contrastul este izbitor. „...cu siguranță nu vor vedea țara” (14:23). „**Când veți intra în țara...**” (15:2). Chiar dacă uneori planurile lui Dumnezeu întâmpină greutăți din cauza păcatului, ele nu pot fi înfrânte. Dumnezeu i-a promis lui Avraam țara Canaanului și chiar dacă o generație a descendenților săi a fost privată de privilegiul de a intra în această țară, datorită necredinței, Dumnezeu Și-a ținut promisiunea, dăruind Țara Promisă generației următoare.

15:3-29 Primele 29 de versete din acest capitol descriu ofrandele care trebuiau aduse de copiii lui Israel după ce aveau să se stabilească în țară. Majoritatea acestor ofrande au fost descrise deja amănunțit. Aici se pune un accent deosebit pe păcatele săvârșite din neștiință de către adunarea israeliților (v. 22-26) sau de către o persoană individuală (v. 27-29). Versetul 24 menționează două ofrande pentru adunare, un vițel și un țap. Dar în capitolul 4 din Levitic se spune că și un lider care păcătua trebuia să aducă jertfă un țap. Probabil relatarea din acest pasaj din Numeri

menționează aceste ofrande în mod global, pe când la Levitic ele sunt menționate separat. În versetele 20 și 21 găsim repetată de mai multe ori porunca din Scriptură: „**Din cel dintâi... Domnului.**“ Fie din întâii născuți, fie din roadele dintâi, Domnul trebuia să primească ce era mai bun din toate. Acest lucru a mai avut darul de a le aminti israeliților că tot ce posedau ei provenea, în ultimă instanță, de la Domnul și era al Lui.

15:30-36 Nu se prevedea nici o jertfă pentru păcatul săvârșit cu bună știință, adică intenționat, în semn de răzvrătire și nesocotire a cuvântului Domnului. Toți cei care comiteau un atare păcat trebuiau să fie nimicii din mijlocul poporului (v. 30, 31). Un exemplu de păcat comis din îngâmfare ne este dat în versetele 32-36. Un om a fost găsit strângând lemne în ziua sabbatului, o contravenție clară a prevederilor Legii. Se știa că acest om trebuie omorât încă din Exod 31:5, dar nu s-a precizat modul execuției. Acum Domnul a declarat că acest om trebuie să fie omorât cu pietre afară din tabără.

15:37-41 Evreilor li s-a poruncit să-și facă un ciucure la colțurile veșmintelor și să pună un fir albastru peste ciucurile acesta din colțurile veșmintelor. Culoarea albastră este culoarea cerului, având menirea de a le aminti de sfințenia și ascultarea de care trebuia să dea dovadă ca niște copii ai lui Dumnezeu.

F. Răscoala lui Core (cap. 16, 17)

16:1-3 Deși Core, un văr al lui Aaron (Ex. 6:18-21) era levit, el nu era preot. Se pare că el a fost cuprins de resentimente pentru faptul că familia lui Aaron deținea funcția exclusivă de exercitare a preoției. **Datan, Abiram și On**, care erau din tribul lui **Ruben**, au contestat conducerea lui Moise asupra lor. Despre **On** nu se mai amintește nimic după versetul 1, ceea ce înseamnă că nu putem ști dacă a avut parte de pierzarea ce a venit peste ceilalți. **Două sute cincizeci** dintre prinți – liderii Israelului – s-au unit cu cei răzvrățiți împotriva preoției și a autorității civile (v. 2). Ei au susținut că toți membrii poporului ar fi fost sfinți și, prin urmare, că nu ar fi trebuit să li se interzică dreptul de a aduce jertfe (v. 3).

16:4-11 Din dorința de a rezolva criza,

Moise i-a poruncit lui **Core** și rebelilor asociați cu el să se înfățișeze a doua zi cu **cădelnițele** (v. 6, 7). Doar preoților li se încredințase funcția de a arde tămâie. Or, din moment ce Dumnezeu nu i-a recunoscut ca preoți, a fost și normal ca El să-și arate nemulțumirea față de actul lor de cutezanță.

16:12-15 **Datan și Abiram** au refuzat să iasă din corturile lor, când au fost chemați de **Moise**, preferând să-i conteste conducerea. Oamenii aceștia se refereau la o promisiune anterioară (Ex. 3:8), potrivit căreia Dumnezeu avea să-i ducă într-o țară în care curge lapte și miere. Când colo, s-au plâns ei pe un ton sarcastic, Moise i-a *scos* dintr-o țară în care curgea lapte și miere (adică Egipt) și i-a adus într-o țară în care *nu* curge lapte și miere (deșertul).

Ideea care se desprinde din plângerea lor este că, după ce Moise n-a fost în stare să-și aducă la îndeplinire promisiunea, acum ar fi încercat să ascundă de privirile oamenilor eșecul său și adevăratele sale intenții. Dar Moise l-a amintit Domnului că el nu a cerut tribut din partea oamenilor, cum fac de obicei stăpânitorii.

16:16-22 A doua zi, **Core, Aaron** și **două sute cincizeci** de rebeli s-au înfățișat înaintea cortului întâlnirii cu cădelnițele lor. S-a strâns și adunarea Israelului, poate în semn de solidaritate cu Core. **Atunci slava Domnului s-a arătat înaintea întregii adunări. Și Domnul le-a vorbit lui Moise și lui Aaron**, spunându-le să se izoleze de adunare, pentru a nu fi nimicii și ei. Ca urmare a mijlocirii lui Moise și a lui Aaron, judecata nu a fost adusă la îndeplinire.

16:23-35 Decorul se mută aici la corturile în care locuiau Core, Datan și Abiram (v. 24). Moise i-a avertizat pe ceilalți oameni să se îndepărteze de aceste corturi. Apoi Moise a afirmat că dacă acești oameni vor muri de moarte naturală sau dacă vor avea aceeași soartă ca toți oamenii, atunci nu Domnul l-a trimis, meritând, prin urmare, să fie discreditat. Dar dacă Domnul în chip miraculos va face să-i înghită pământul pe acești răsculați, atunci oamenii vor ști că înșii aceștia s-au făcut într-adevăr vinovați de răzvrătire (v. 30). Nici nu a apucat Moise să termine de rostit aceste

cuvinte, că pământul s-a deschis și i-a înghițit pe Datan și pe Abiram, împreună cu familiile lor, membrii acestora fiind, de bună seamă, participanți conștienți la răscoala capilor familiilor (v. 32, 33). Se ridică semne de întrebare referitoare la data morții lui Core. Unii cred că el a fost înghițit de pământ împreună cu Datan și Abiram (v. 32, 33). Alții presupun că el a fost nimicit de aceiași foc care i-a mistuit pe cei două sute cincizeci de rebeli (v. 35). Din Numeri 26:10 s-ar putea înțelege că Core a fost înghițit împreună cu Datan și Abiram. Versetul 11 din același capitol arată că fiii lui au fost cruțați de această moarte năprasnică. Următorul mare profet al Israelului, Samuel, a fost un descendent al lui Core (1 Cro. 6:22-23, 28)... Termenul „gura“ (în originalul ebraic: *Șeol*) din versetul 30 înseamnă mormânt, dar mai poate însemna și stare detașată de trup a ființei.

De-a lungul istoriei au fost momente când Dumnezeu Și-a arătat extrema dezaprobară față de anumite păcate judecându-le pe loc. Astfel El a judecat Sodoma și Gomora (Gen. 19:24, 25); pe Nadab și Abihu (Lev. 10:1, 2); pe Miriam (Nu. 12:10); pe Core, Datan și pe Abiram, plus cei 250 de lideri (din capitolul de față); pe Anania și pe Safira (Fapte 5:5, 10). În mod evident El nu procedează însă în felul acestora ori de câte ori sunt comise păcate, dar uneori intervine drastic în cadrul istoriei, în anumite ocazii când dorește să rămână scris pentru generațiile viitoare un avertisment demn de luat în seamă.

Împreună cu toți bărbații lui Core (din versetul 32) ar putea să fie o referire la slujitorii săi sau la urmașii lui.

16:36-40 Cădelnitele... sfinte folosite de păcătoși au fost convertite în **plăci întinse** cu care a fost acoperit altarul pentru jertfele mistuite, prin aceasta amintindu-li-se oamenilor că numai familia lui Aaron deținea privilegiile atribuite preoției. Apoi a fost **lepădat** focul din cădelnițe.

16:41-50 În ziua următoare acestor solemne evenimente, oamenii i-au acuzat pe Moise și pe Aaron de uciderea poporului lui Dumnezeu. Domnul S-a mâniat pentru această acuzație și a amenințat că-i va nimici, dar Moise și Aaron s-au înfățișat

înaintea cortului întâlnirii, negreșit pentru a mijloci pentru ei. Apoi Domnul a lovit poporul cu un cumplit prăpăd, care nu s-a oprit decât atunci când Aaron s-a dus repede în mijlocul poporului, făcând ispășire pentru popor. Dar între timp au pierit paisprezece mii șapte sute de oameni. Liderii, împreună cu adunarea, se făcuseră vinovați de contestarea calității de preot a lui Aaron. Și iată că Aaron, prin mijlocirea preoțească, a fost cel care a oprit prăpădul. În fond, nici Moise, nici Aaron nu au fost aceia care i-au ucis pe oamenii Domnului. Dimpotrivă, ei au fost cei care i-au salvat!

17:1-9 Pentru a-i face să înțeleagă, odată pentru totdeauna, că preoția a fost încredințată doar familiei lui Aaron, Dumnezeu a poruncit să fie lăsat peste noapte în cortul întâlnirii câte un toiaș pentru fiecare trib. Toiașul tribului lui Levi avea inscripționat pe el numele lui Aaron. Toiașul care va înflori va reprezenta familia căreia i s-a încredințat preoția. Dimineața, când au fost examinate toiegele, s-a constatat că toiașul lui Aaron făcuse muguri, înflorise și copsese migdale. Toiașul lui Aaron Îl înfățișează pe Cristos ca Preot ales de Dumnezeu. După cum migdalul este primul care înflorește primăvara, tot așa Cristos este: pârga celor adormiți, cel dintâi rod al învierii (1 Cor. 15:20, 23). Sfeșnicul de aur din locul sfânt a fost confecționat sub forma unor potirașe în chip de floare de migdal, cu gămăliioarele și florile lor (Ex. 25:33, 34). Una din funcțiile preoțești a fost să aibă grijă zilnic de sfeșnic. Toiașul lui Aaron a corespuns în concepția sa și în rodul său cu sfeșnicul, semnificând astfel faptul că casa lui Aaron fusese divin aleasă să slujească în calitate de preoți.

17:10-13 Începând din acest timp toiașul lui Aaron urma să fie păstrat în chivotul legământului ca semn împotriva rebelilor. După acest eveniment oamenii au fost cuprinși de groază, temându-se să se mai apropie de cortul întâlnirii.

G. Instrucțiunile date levitilor (cap. 18, 19)

18:1-7 Capitolul 18 este intrinsec legat de ultimele două versete din capitolul precedent. Pentru a atenua temerile oamenilor, Domnul a repetat instrucțiunile privitoare la

slujba din cort. Dacă acestea aveau să fie respectate, ei nu mai aveau de ce să se teamă de mânia Lui. Versetul 1 e alcătuit din două părți: „**Tu și fiii tăi și casa tatălui tău**“ se referă la toți leviții, inclusiv la preoți. „**Tu și fiii tăi**“ se referă doar la preoți. Cei dintâi purtau **nelegiuirea referitoare la sanctuar**; cei din urmă purtau **nelegiuirea asociată cu preoția lor**. A „purta nelegiuirea“ înseamnă a fi responsabil pentru orice neglijență sau eșec în îndeplinirea îndatoririlor sacre. Leviții erau asistenți ai preoților, dar nu aveau voie să intre în tabernacol pentru slujba preotească, ca nu cumva să moară.

18:8-20 Preoților li se permitea să aibă o anumită porțiune din diversele jertfe, în chip de compensație (v. 8-11). De asemenea le reveneau roadele dintâi din untdelemn, vin, grâu și fructe (v. 12, 13); de asemenea aveau parte din lucrurile închinete Domnului (v. 14) și din întâii născuți. În cazul fiilor întâi născuți și al animalelor necurate, preoții primeau banii pentru răscumpărare în schimbul fiilor sau al animalelor. În cazul animalelor de jertfă, întâiul născut era adus Domnului ca jertfă iar preoții își primeau partea lor (v. 17-19). **Legământul sării** din versetul 19 subliniază inviolabilitatea și permanența acestui legământ. Preoții nu au permit nici un teren de pământ, deoarece Domnul trebuia să fie partea lor specială și moștenirea lor (v. 20).

18:21-32 Leviții primeau zeciuiala din partea oamenilor, fiind obligați, la rândul lor, să dea a zecea parte preoților. Această zeciuială era adusă ca o ofrandă legănată... Domnului.

19:1-10 Capitolul 19 se ocupă de unul din cele mai puternice simboluri ale curățirii din VT: folosirea cenușii unei vițele roșii. Această jertfă avea în vedere în mod special îndepărtarea întinăciunii legate de atingerea trupului unei persoane decedate. Doar cu puțin timp în urmă copiii lui Israel se răsculară împotriva Domnului la Cadeș. Acum ei erau trimiși în pustie să moară din pricina necredinței lor. Peste 600.000 de oameni aveau să moară în intervalul de 38 de ani ce le stătea în față, adică peste patruzeci de oameni pe zi. De aici și necesitatea stringentă a acestui mijloc de curățire prin cenușa unei vițele roșii, căci

cine putea să evite cu totul contactul cu o persoană decedată, în condițiile acestei pribegii prin pustiu?

Vițeaua era scoasă afară din tabără și înjunghiată (v. 3). Preotul Eleazar stropea de șapte ori sângele ei în fața cortului întâlnirii, după care vițeaua era arsă în întregime (carnea, pielea, sângele împreună cu bali-ga). În foc erau aruncate lemn de cedru, isop și cârmâz – acestea fiind exact materi-alele folosite la curățirea leproșilor (vezi Levitic 14:4, 6). Preotul și omul care ardea vițeaua erau necurați până seara. Apoi un om curat aduna cu grijă cenușa și o înmagazina în afara taberei, pentru a putea fi folosită în viitor (v. 9); după aceasta el era necurat până seara.

19:11-19 Paragraful acesta ne spune cum trebuia folosită cenușa. Dacă o persoană s-a întinat din punct de vedere ceremonial prin atingerea trupului mort al cuiva sau prin prezența sa într-un cort în care murise cineva, o persoană curată lua o parte din cenușă și o amesteca cu apă curgătoare. Persoana curată stropea cu această apă cu isop persoana necurată sau lucrul necurat în ziua a treia și în ziua a șaptea. În ziua a șaptea omul necurat își spăla hainele, se îmbăia și era curat în seara zilei respective (v. 19).

Williams sugerează că vițeaua roșie îl simboliza pe Cristos: fără pată în exterior și fără nici o zbârcitură în interior; liber de orice înrobire a păcatului; și îmbrăcat cu pământul roșu al bărbăției.¹¹ Totuși trebuie să fim atenți să nu forțăm această tipologie.

Singura consemnare istorică a folosirii cenușii unei vițele o găsim la Numeri 31, asupra căruia se oprește Mantle:

...cenușa era privită ca pe o concentrație a proprietăților esențiale ale jertfei de păcat. Era un element la care se putea recurge în orice moment, fără prea mare deranj și fără pierdere de timp. O singură vițea roșie era de ajuns pentru câteva secole. În întreaga istorie a evreilor se cunosc doar șase la care au apelat ei. Asta pentru că nu era nevoie decât de o cantitate foarte mică de cenușă care să asigure virtutea curățitoare a apei curate de izvor.¹²

Autorul Epistolei către Evrei argumentează că, pe când cenușa unei vițele

roșii nu putea face altceva decât să-l curățească pe cineva de întinarea ceremonială exterioară. sângele lui Cristos are o putere nemărginită de a produce o curățire interioară a conștiinței de faptele moarte (Ev. 9:13, 14). Un autor anonim face următoarele comentarii pe această temă:

Vițeaua roșie este purtarea de grijă a lui Dumnezeu pentru contactul inerent și inevitabil cu moartea spirituală din jurul nostru, având, probabil, tangență specială cu culpabilitatea Israelului, cu conștiința sa pătată de sânge [în purtarea] față de Mesia. Se aseamănă cu jertfa de vinovăție, fără s-o înlocuiască.

Regulile prevăzute în Vechiul Testament pentru spălarea cu apă, iar uneori cu apă curgătoare (Lev. 15:13) au ajuns între timp să fie recunoscute ca tehnică medicală de rigoare pentru dezinfectare.

19:20-22 Orice persoană necurată care nu se prevala de apa curățirii era inevitabil pedepsită. De asemenea, Dumnezeu a decretat că oricine se atinge de apă sau stropă cu apă era necurat până seara și orice persoană de care se atingea acesta era necurată pentru restul zilei.

H. Păcatul lui Moise (20:1-13)

20:1 În primele versete din acest capitol israeliții se află la patruzeci de ani după ieșirea din Egipt și la treizeci și opt de ani după trimiterea iscoadelor în Țara Promisă. Israelii se peregrinaseră prin pustiu timp de treizeci și opt de ani, ajungând acum la Cadeș, în pustiul Țin – adică exact în locul de unde fuseseră trimise iscoadele. Cu alte cuvinte, nu s-au apropiat de Țara Promisă cu nimic mai mult decât fuseseră în urmă cu treizeci și opt de ani! Aici Miriam a murit și a fost îngropată. Peste 600.000 de oameni muriseră în timpul acestor ani iroșiți intercalați între capitolele 19 și 20. Roadă amară a necredinței a fost recoltată în tăcere pe parcursul unei întregi generații.

20:2-9 Oamenii care s-au plâns împotriva lui Moise și a lui Aaron din pricina lipsei de apă erau dintr-o generație nouă, dar se purtau întocmai cum se purtaseră și părinții lor (v. 2-5). Domnul i-a spus lui Moise să *vorbească* stâncii, aceasta urmând să dea apă. El trebuia să ia toiagul lui

Aaron, ce fusese depus în cortul întâlnirii (v. 9; cf. 17:10), deși în versetul 11 acesta este redat drept „toiagul lui”. Toiagul lui Aaron a fost toiagul preoției; toiagul lui Moise a fost toiagul judecății și al puterii.

20:10-13 Oamenii mai murmuraseră pentru lipsa apei la Maasa (și Meriba). Cu acea ocazie, Domnul îi spusese lui Moise să *lovească* stânca (Ex. 17:1-7). Acum însă răbdarea lui Moise a ajuns la capăt. Mai întâi, el a rostit cuvinte necugetate, numindu-i pe oameni *rebeli* (v. 10). În al doilea rând, el a *lovit stânca de două ori*, în loc să-i vorbească. Stânca lovită din Exod 17 a fost un tip al lui Cristos, lovit la Calvar. Dar Cristos trebuia lovit doar o singură dată. După moartea Sa avea să fie dat Duhul Sfânt, pe care Îl întruchipează tipologic apa din versetul 11. Datorită păcatului lui Moise și Aaron în această chestiune, Dumnezeu a decretat ca ei să nu intre în Țara Promisă. El a numit locul respectiv **Meriba**, dar nu este aceeași Meriba ca și în Exod 18. Mai degrabă locul a fost numit de unii Meriba-Cadeș. G. Campbell Morgan comentează:

Prin această manifestare de mânie, care, cum am arătat, era cât se poate de naturală, slujitorul lui Dumnezeu L-a reprezentat incorect pe Dumnezeu în fața poporului. Eșecul său s-a datorat faptului că pentru o clipă credința lui nu s-a mai ridicat la nivelul cel mai sublim de activitate. Desigur, Moise credea în continuare în Dumnezeu și în puterea Sa, dar nu îndeajuns pentru a-L *sfinți în ochii poporului*. Învățămintele care se desprind de aici sunt profunde. Este posibil să săvârșim fapte bune, dar într-o manieră atât de necorespunzătoare încât rezultatele să fie de-a dreptul rele. Este o cântare al cărei sens adevărat s-ar putea să ne scape, dacă nu suntem cu băgare de seamă:

Vorbește-mi, Doamne, ca în vorbele mele să răsunе însuși tonul Tău.

Cu alte cuvinte, rugăciunea aceasta spune că nu e de ajuns să putem transmite mesajul Domnului, ci mai trebuie să reproducem și tonul Său, registrul în care S-a exprimat El. Or, tocmai aici a greșit Moise, fapt pentru care nu i s-a permis să intre în Țara Promisă.¹³

I. Moartea lui Aaron (20:14-29)

20:14-21 Planul intrării în țară nu prevedea deplasarea în linie dreaptă spre nord din punctul în care se găseau în pustiu, ci trebuiau să meargă spre est, trecând prin teritoriul edomiților, abia apoi întorcându-se spre nord, urmând coasta de est a Mării Moarte, pentru ca în fine să traverseze Iordanul. Dar regele Edomului a refuzat să acorde poporului Israel drept de liberă trecere – și aceasta în pofida asigurărilor date de israeliți că nu vor mânca, nu vor bea și nu vor vătăma nici una din proviziile Edomului. Mai târziu în cursul istoriei sale, Israelul, sub conducerea regelui Saul, a luptat împotriva edomiților – acești descendenți ai lui Esau, fratele geamăn al lui Iacob – pe care i-a înfrânt.

20:22-29 Când oamenii au ajuns la Muntele Hor, în apropiere de granița cu Edomul, venind de la Cadeș, Aaron a murit, funcția sa fiind preluată de fiul său, Eleazar (v. 22-29). Iată ce scrie Matthew Henry pe această temă:

Aaron, deși moare pentru actul său de fărâdelege, nu este omorât ca un făcător de rele, printr-o urgie sau mistuit de foc din cer, ci moare în liniște, încununat de cinste. El nu este *nimic* din poporul său, cum sună expresia prin care se descrie de obicei moartea năprasnică a celor Ioviți de mâna justiției divine. Mai degrabă, el este *adăugat* la poporul său, ca unul care a murit în brațele harului divin. ...Moise, care, cu mâinile sale proprii l-a îmbrăcat prima oară pe Aaron cu veșmintele preoțești, acum îl dezbracă de acestea. Aceasta pentru că, în semn de reverență față de instituția preoției, nu se cădea ca Aaron să moară îmbrăcat în aceste veșminte.¹⁴

J. Șarpele de bronz (21:1 – 22:1)

21:1-3 Regele Aradului locuia în partea de sud a țării promise. Când a auzit el că israeliții erau încartiruiți în pustiu, fiind gata să invadeze țara, i-a atacat, dar a fost învins într-un loc numit Horma (v. 1-3).

21:4-9 Marea Roșie din versetul 4 nu reprezintă aici golful pe care l-au traversat israeliții în fuga lor din Egipt, ci porțiunea din Marea Roșie cunoscută astăzi sub denumirea de Golful Aqaba. Cât privește drumul care duce spre Marea Roșie,

aceasta era probabil numele unei rute; e posibil ca israeliții să nu se fi deplasat la Golful Aqaba cu acest prilej.

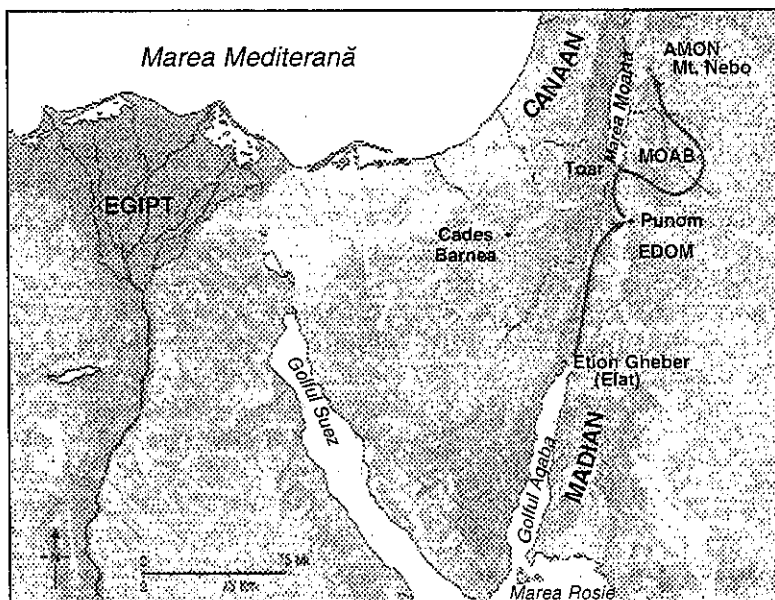
Încă o dată oamenii s-au plâns cu privire la condițiile de viață, urmarea fiind că Dumnezeu a trimis în mijlocul lor șerpi înfocați. Mulți oameni au murit și încă și mai mulți erau pe moarte. Ca răspuns la mijlocirea lui Moise, Dumnezeu a poruncit să se ridice un șarpe de bronz pe o prăjină, promițând că oricine privea la șarpele de bronz era vindecat de mușcătura șarpelui. La acest incident a recurs Domnul Isus când l-a învățat pe Nicodim că Cristos trebuie să fie înălțat pe o prăjină (pe cruce), astfel încât păcătoșii care privesc la El prin credință să poată avea viață veșnică (Ioan 3:1-16).

Ulterior șarpele acesta a devenit o pricină de poticnire pentru națiunea Israel, în cele din urmă fiind distrus, pe vremea lui Ezechia (2 Regi 18:4).

21:10-20 De aici încolo, deplasările copiilor lui Israel de la Muntele Hor până în câmpiile Moabului nu mai pot fi urmărite cu exactitate, deși în pasajul de la Numeri 21:10 la 22:1 ne sunt prezentate popasurile lor. **Cartea războaielor Domnului** (v. 14) a fost probabil o relatare istorică a anilor de început ai Israelului, care nu s-a păstrat. La **Beer**, [care înseamnă *fântână*, n.tr.] (v. 16-18) Domnul le-a dat apă, în chip miraculos, din fântâna pe care au săpat-o mai-marii poporului cu toiegele lor în deșertul arid.

21:21-26 Când israeliții s-a apropiat de țara **amoriților**, au cerut permisiunea de a trece prin ea, dar li s-a refuzat. De fapt, **Sihon, regele amoriților**, a declarat război împotriva **Israelului**, fiind însă învins. Inima acestui rege amorit, asemenea lui Faraon înaintea lui, a fost împietrită de Domnul, pentru ca atât el, cât și poporul său să fie învinși în bătălie de către Israel (Deut. 2:30). „Fărâdelegea amoriților“ (Gen. 15:16) atinsese măsura, drept care Iehova S-a folosit de Israel ca de instrumentul prin care a adus judecata asupra lor.

21:27-30 Proverbiala cântare din versetele 27-30 pare să aibă următorul conținut: **Heșbon** tocmai fusese capturat de către **amoriți** de la moabiți. Acum **Heșbon** a căzut înfrânt de israeliți. Dacă cei care au cucerit această cetate a Moabului au fost ei

Din pustiu in Cannan

înșiși cuceriti, asta înseamnă că **Moabul** este o putere de mâna a treia. În plus acest proverb este citat aici probabil ca dovadă a faptului că țara se afla cu totul sub stăpânirea regelui amorit, Sihon, nemaifiind la această dată teritoriul moabit. Era important de stabilit acest lucru, deoarece Israelului i s-a interzis să treacă prin vreun teritoriu al Moabului (Deut. 2:9).

21:31–22:1 Este greu de reconstituit traseul exact parcurs de israeliți. Unii spun că în mare ei s-au deplasat spre est de la Muntele Hor, luând-o apoi spre nord, în afara graniței Edomului până la pârâul Zered. Apoi au urmat cursul pârâului Zered spre est, între teritoriile Edomului și Moabului, după care au cotit spre nord, de-a lungul frontierei estice a Moabului până la Arnon și de aici spre vest până la Drumul mare al Regelui. L-au cucerit pe Sihon, regele amoritilor și apoi au pornit spre nord, pentru a cuceri Bașanul, regatul lui Og. Bașan era un ținut de pășuni mănoase situat în partea de est a râului Iordan, la nord de locul în care Israelul avea să traverseze Iordanul, intrând în țara promisă. După ce au cucerit Bașanul, israeliții au revenit în câmpiile Moabului, stabilindu-și tabăra dincolo de Iordan, în fața Ierihonului (v. 1). Aceste câmpii fuseseră cucerite de la

Moab de către amoriți (Nu. 21:26), dar purtau în continuare denumirea de Moab.

III. EVENIMENTELE PETRECUTE ÎN CÂMPIILE MOABULUI (22:2–36:13)

A. Profetul Balaam (22:2–25:18)

1. Balac îl cheamă pe Balaam (22:2–40)

22:2–14 Când moabiții, din sud, au aflat că amoriții au fost cuceriti, s-au îngrozit, dar după cum reiese din Deut. 2:9, fără rost. Prin urmare, regele Balac a angajat serviciile lui Balaam, pe care l-a solicitat să blesteme Israelul. Deși era profet păgân, Balaam avea, pare-se, cunoștințe despre Dumnezeu cel adevărat. Domnul S-a folosit de el pentru a revela ce gândea El cu privire la punerea deoparte a Israelului, justificarea, frumusețea și gloria sa. Prima încercare de a-l determina pe Balaam să blesteme este consemnată în versetele 7–14. Mesagerii lui Balac s-au înfățișat înaintea lui Balaam cu răsplata ghicirii, adică recompense pe care urmau să i le dea dacă va reuși să pronunțe un blestem împotriva Israelului. Dar Dumnezeu i-a spus să nu blesteme Israelul, deoarece Domnul l-a binecuvântat. Balac înseamnă „risipitor”. Balaam înseamnă „înghițitor al poporului” sau „derutător al poporului”.

22:15-21 În aceste versete este consemnată a doua încercare a lui Balaam, care, deși cunoștea voia lui Dumnezeu, s-a încumetat să se înfățișeze înaintea Sa, sperând, poate, că Domnul Se va răzgândi. Domnul i-a spus lui Balaam să meargă cu oamenii lui Balac, dar să facă doar ce-i va spune Domnul. Motivul pentru care s-a dus Balaam este limpede enunțat în 2 Petru 2:15, 16: Motivația lui Balaam a constituit-o faptul că iubea „plata nedreptății” – atitudine tipică pentru „profetul tocmit” care își prostituează darul special primit de la Dumnezeu în schimbul banilor.

22:22-27 „Îngerul Domnului” (v. 22) a fost Cristos în apariția Sa înainte de întrupare. **De trei ori** El a stat înaintea lui Balaam și a măgăriței sale, pentru a-l împiedica, întrucât cunoștea motivația care stătea la baza acțiunii sale. Prima oară măgărița L-a văzut pe Înger și s-a abătut din drum, luând-o spre câmp – faptă pentru care bietul animal a fost lovit de Balaam. A doua oară **Îngerul** a stat pe o cărare îngustă între vii. Îngrozit, animalul a strâns piciorul lui Balaam de zid, alegându-se din nou cu bătaie. A treia oară **Îngerul** i-a confruntat într-o trecătoare îngustă. Frustrat, animalul s-a culcat sub Balaam, fiind bătut a treia oară de acesta. Chiar și un animal (este proverbială încăpățânarea măgarului!) a știut când să se oprească, nu însă și îndărătnicul profet, care ținea cu tot dinadinsul să-și facă voia!

22:28-40 Măgărița a fost învrednicită să-i vorbească lui Balaam, muștrându-l pentru tratamentul inuman pe care i l-a aplicat (v. 28-30). Apoi Balaam L-a văzut pe **Îngerul Domnului... cu sabia scoasă**. El i-a explicat misiunea Sa de a-l împiedica pe Balaam în neascultarea acestuia (v. 31-35). După aceea Îngerul i-a permis profetului să se ducă la Balac, dar să rostească doar cuvântul pe care avea să i-l dea Dumnezeu (v. 35). După întâlnirea cu Balaam, Balac a adus jertfe zeului său.

2. Oracolele lui Balaam (22:41–24:25)

22:41–23:12 A doua zi dimineața Balac l-a dus pe Balaam pe un munte înalt (Pisga) de pe care au privit corturile israeliților. Ulterior, de pe același munte, Moise avea să arunce o singură privire spre Țara Promisă,

pentru ca apoi să moară (Deut. 34:1, 5). Capitolul acesta și următorul conțin patru rostiri memorabile făcute de Balaam cu privire la Israel. Primele trei au fost precedate de jertfirea a șapte tauri și șapte berbeci, ca ardere-de-tot. Primul oracol a exprimat incapacitatea lui Balaam de a blestema un popor pe care Dumnezeu nu l-a blestemat. Oracolul i-a prezis Israelului o viață de izolare față de celelalte națiuni, „Nearurile”, precum și descendenți fără număr. Israelul este înfățișat ca un popor neprihănit, al cărui destin final va fi de invidiat (v. 7-10). În zadar a protestat Balac împotriva acestei binecuvântări, căci profetul a trebuit să rostească doar cuvântul Domnului.

23:13-15 După asta Balac l-a dus pe Balaam în alt loc, cu o altă vedere, în speranța că profetul îi va vedea pe israeliți într-o lumină mai puțin favorabilă (v. 13, 14).

23:16-26 Al doilea oracol l-a asigurat pe Balac de faptul că binecuvântarea acordată inițial de Dumnezeu Israelului a rămas neschimbată (v. 18-20). Prima parte a versetului 21 descrie poziția națiunii Israel, nu trăirea sa în practică. Israelii au fost socotiți neprihăniți prin credință. Tot așa și credincioșii de astăzi stau înaintea lui Dumnezeu în toată desăvârșirea preaiubitudinii Său Fi. Domnul era cu Israel iar israeliții puteau striga deoarece El domnea ca Rege în mijlocul lor (v. 21b). El îi izbăvise din Egipt și le dăduse tărie. Nici un blestem rostit împotriva lor nu putea avea vreun efect. Mai degrabă, victoriile pe care avea să și le asume Israelul la scurt timp după asta aveau să facă națiunile să exclame: „**Ce a făcut Dumnezeu!**” (v. 22-24). Văzând că Balaam a refuzat să-i blesteme pe israeliți, Balac i-a ordonat nici să nu-i binecuvânteze (v. 25), dar profetul a protestat împotriva acestei decizii, spunând că nu are de ales, ci că trebuie să facă ceea ce i-a spus Domnul.

23:27-30 Pentru a treia oară Balac a încercat să-l determine pe Balaam să blesteme Israelul, de data aceasta de pe vârful muntelui Peor.

24:1, 2 Dându-și seama că Dumnezeu era hotărât să binecuvânteze Israelul, Balaam nu a mai căutat să obțină un mesaj de blestem, ci, pur și simplu, a privit tabăra

israelită, în timp ce Duhul lui Dumnezeu a venit peste el, determinându-l să rostească lucruri ce depășeau cu mult propria sa înțelepciune și voința sa.

24:3-9 Al treilea mesaj s-a referit la frumusețea corturilor Israelului, prezicând o extraordinar de mare rodnicie, prosperitate mare și un regat slăvit. De asemenea a prezis că Israelul va *repurta* izbânzi strălucite asupra dușmanilor săi. **Agag** (v. 7) era probabil nume frecvent întâlnit la amaleciți. Nimeni nu va îndrăzni să-l trezească pe acest leu care răcnește (v. 9). Cei care vor binecuvânta Israelul vor fi, la rândul lor, binecuvântați, pe când cei care proferează blesteme vor fi ei înșiși blestemați. Profetia lui Balaam ne amintește de legământul încheiat de Dumnezeu cu Avraam: „Îi voi binecuvânta pe cei te binecuvântează și-l voi blestema pe cel care blestemă” (Gen. 12:3).

24:10-14 Balac, plin, de-acum, de frustrare, l-a denunțat pe Balaam pentru atitudinea necooperantă. Dar profetul i-a amintit că de la bun început l-a prevenit că va rosti doar cuvântul Domnului. Înainte de a-l părăsi pe Balac și a reveni acasă, Balaam s-a oferit să-i spună regelui ce va face Israelul poporului său, moabiții, în zilele viitoare.

24:15-19 Al patrulea **oracol** se referă la un rege („o stea” sau „sceptru”, „toiag de cârmuire”) care va apărea în Israel și va cuceri Moabul, prăpădind toți copiii tumultului (sau, în câteva versiuni românești: „copiii lui Set”, n.tr.) (v. 17; cf. Ier. 48:45). Edom avea, la rândul său, să fie subjugat de acest dregător. Această profecie a fost împlinită, parțial, de Regele David, împlinirea completă urmând să survină la a doua venire a lui Cristos.

24:20-25 Promisiuni similare de condamnare au fost rostite de Balaam cu privire la amaleciți, **cheniți**, Asiria (**Asur**) și poporul lui **Eber** (v. 20-24). Amaleciții aveau să fie distruși cu desăvârșire. Cheniții aveau să se împuțineze treptat la număr, până când asirienii aveau să-i ducă pe toți în captivitate. Chiar asirienii aveau să fie învinși de forțele armate din **Cipru** (în ebraică: *Kitim*, termen ce se referă de obicei la **Cipru**, dar aici îi reprezintă probabil pe greci și forțele lui Alexandru cel Mare).

Eber înseamnă probabil descendenții ne-evrei ai acestui patriarh post-diluvian.

Înainte ca Balaam să se despartă de Balac el a declanșat derularea tragicelor evenimente din capitolul 25.

3. *Coruperea Israelului de către Balaam* (cap. 25)

25:1-3 Deși numele lui Balaam nu este pomenit în acest capitol, aflăm din Numeri 31:16 că el s-a făcut vinovat de groaznica corupere a copiilor lui Israel ce ne este prezentată în aceste versete. Toate recompensele oferite de Balac nu l-au putut determina pe Balaam să blesteme Israelul, dar acestea au reușit, în cele din urmă, să-l convingă să corupă Israelul prin faptul că i-a îndemnat pe unii israeliți să trăiască în desfrâu cu femeile moabite. Adesea când Satan nu reușește prin metoda unui atac frontal, el va reuși printr-un atac indirect.

Adevăratul caracter al lui Balaam este conturat în aceste versete. Până în acest punct am îi fost probabil înclinați să-l considerăm un profet evlavios, loial cuvântului lui Dumnezeu și admirator al poporului lui Dumnezeu. Dar din Numeri 31:16 și 2 Petru 2:15, 16, aflăm că el a fost un apostat nelegiuit, care a iubit plata nedreptății. Balaam l-a sfătuit pe Balac cum să-i facă pe israeliți să se poticnească, cum să-i determine să mănânce lucrurile sacrificate idoloilor și cum să comită imoralitate sexuală (Apo. 2:14). Sfatul său a fost urmat întocmai, cauzând comiterca unor groaznice fapte de idolatrie la altarul lui **Baal din Peor**.

25:4-8a Dumnezeu a poruncit ca **toți liderii** vinovați ai Israelului să fie spânzurați în fața soarelui. Înainte ca sentința să fie adusă la îndeplinire, un lider din tribul lui Simeon a adus în tabăra Israelului o madianită pentru ca s-o introducă în cortul lui (v. 14). **Fineas**, fiul marelui preot (**Eleazar**) i-a ucis cu o sulică atât pe bărbat, cât și pe femeie. Samuel Ridout comentează aici:

Fineas, „gură de alamă”, își îndreptățește pe deplin denumirea, fiind credincios fără șovăire față de Dumnezeu. Și astfel, prin judecata neclintită pe care a executat-o asupra păcatului și-a asigurat o proție durabilă pentru el și familia sa.¹⁵

25:8b-13 Dumnezeu a trimis o urgie în tabăra lui Israel, care a cauzat moartea a douăzeci și patru de mii dintre cei vinovați (23.000 într-o singură zi – 1 Cor. 10:8). Ceea ce a pus capăt urgiei a fost acțiunea eroică a lui Fineas. Datorită răvnei sale față de Dumnezeu, Domnul a hotărât ca familia lui Fineas să aibă parte de o preoție nesfârșită.

25:14, 15 Poziția proeminentă deținută de Zimri în tribul său, precum și faptul că femeia era fiica unei căpetenii madianite, ar fi fost de natură să-i determine pe judecători să nu rostescă sentința asupra lui. Nu tot așa au stat lucrurile cu Fineas, care s-a dat cu gelozie de partea lui Dumnezeu.

25:16-18 Domnul i-a poruncit lui Moise să pornească un război împotriva madianiților (care erau amestecați cu moabiții în această perioadă). Porunca a fost adusă la îndeplinire în capitolul 31.

B. Al doilea recensământ (cap. 26)

26:1-51 Din nou Moise a fost instruit să efectueze un recensământ al copiilor lui Israel, deoarece ei erau pe punctul de a intra în țara promisă, unde urmau să lupte împotriva locuitorilor ei și să-și ia în primire partea de moștenire. S-a constatat o scădere de 1820 de suflete a populației față de primul recensământ, după cum reiese din tabelul următor:

Tribul	Recensăm. (Cap. 1)	Recensăm. (Cap. 26)
Ruben (5-11)	46.500	43.730
Simeon (12-14)	59.300	22.200
Gad (15-18)	45.650	43.500
Iuda (19-22)	74.600	76.500
Isahar (23-25)	54.400	64.300
Zabulon (26, 27)	57.400	60.500
Iosif (28-37):		
-Manase (34)	32.200	52.700
-Efraim (37)	40.500	32.500
Beniamin(38-41)	35.400	45.600
Dan (42, 43)	62.700	64.400
Așer (44-47)	41.500	53.400
Neftali (48-51)	53.400	45.400
TOTAL	603.550	601.730

Referitor la această scădere a numărului israeliților pe parcursul unei perioade îndelungate, adică de la 603.550 suflete în

capitolul 1 la 601.730 suflete în capitolul de față, Moody comentează:

Israelul a scăzut la număr în acești patruzeci de ani. Tot așa se va întâmpla și cu bisericile noastre și așa mai departe, dacă suntem necredincioși.¹⁶

Cel mai mare declin demografic se constată în tribul simeoniților, care au scăzut la număr cu aproape 37.000 de persoane. Tribul lui Simeon a fost cel mai implicat în incidentul de la Peor din capitolul precedent (Liderul Zimri provenea din acest trib). Probabil cei mai mulți dintre cei uciși erau simeoniți. Versetul 11 ne spune că fiii lui Core nu au murit odată cu tatăl lor.

26:52-56 Țara urma să fie împărțită după numărul de persoane din fiecare trib, dar și prin tragere la sorți. Asta nu poate însemna decât că *dimensiunea* teritoriului atribuit unui trib era stabilită în funcție de **numărul** membrilor tribului, pe când *amplasarea* într-un anumit teritoriu se făcea prin aruncarea zarului.

26:57-65 **Leviții** au fost numărați separat, constatându-se că totalul lor se ridica la douăzeci și trei de mii. Numai Iosua și Caleb au fost cuprinși în ambele recensăminte. Toți bărbații în stare să poarte arme listați în primul recensământ au pierit între timp în pustiu. Versetele 64 și 65 se referă la bărbații în stare să meargă la război. Leviții și femeile au fost excluși, deși unele persoane din această categorie au murit, desigur, în cei treizeci și opt de ani de peregrinări.

C. Drepturile de moștenire ale fiicelor (27:1-11)

Cele cinci fiice ale lui Țelofhad, din tribul lui Manase, s-au prezentat înaintea lui Moise, solicitându-i terenuri funciare în cadrul împărțirii țării Canaan, deși printre ele recensământul a relevat că nu se mai găseau bărbați (26:53). Tatăl lor murise, dar nu fusese printre asociații vinovați ai lui Core. Domnul a răspuns că acestor femei li se cuvenea o moștenire a părții ce revenea tatălui lor. În general, voia lui Dumnezeu prevedea ca pământul să fie moștenit de fii, urmați de fiice, frați, unchi și apoi de rudele cele mai apropiate. În felul acesta se asigura păstrarea pământului în proprietatea familiei respective (v. 1-11).

D. Iosua, succesorul lui Moise (27:12-23).

27:12-14 Dumnezeu l-a prevenit pe Moise că peste puțin timp va muri și astfel i-a spus să se suie pe muntele Abarim (de fapt un lanț muntos situat la est de Marea Moartă). Muntele Nebo, pe care s-a aflat Moise când a murit, face parte din acest lanț muntos.

27:15-23 Dând dovadă de abnegație, Moise s-a gândit la necesitatea asigurării unui succesor care să conducă poporul și astfel a fost desemnat Iosua, fiul lui Nun, ca succesor al său. Preoția și, mai târziu, monarhia în Israel se transmiteau de obicei de la o generație la alta în cadrul aceleiași familii. Dar succesorul lui Moise nu era fiul, ci slujitorul său (Ex. 24:13).

E. Ofrande și jurăminte (cap. 28–30)

Capitolele 28, 29 În capitolele acestea oamenilor li s-a amintit de ofrandele și sărbătorile ce trebuiau organizate în țară.

Ofrandele zilnice:

Jertfa mistuită de foc, dimineața și seara, împreună cu ofranda de mâncare și ofranda de băutură (28:3-8).

În fiecare zi din viață, câtă vreme exista templul, următoarele jertfe trebuiau aduse dimineața și seara (Nu. 28:3-8): În fiecare dimineață și seară se aducea ca jertfă *mistuită de foc* un miel de parte bărbătească de un an, fără pată sau cusur. Împreună cu acesta se aducea o *ofrandă de cereale* alcătuită dintr-o efa de floarea făinii amestecată cu un sfert de hin de untdelemn curat. De asemenea se aducea *ofranda de băutură* alcătuită dintr-un sfert de hin de vin.

Apoi mai era ofranda de tămâie ce preceda aceste ofrande dimineața și le urma seara. Atâta timp cât a existat un templu al evreilor această rutină a jertfelor a continuat fără întrerupere. Era un fel de curs neîntrerupt al jertfelor legate de preoție. Moffatt se referă la „monotonia leviților” care, zi de zi, aduceau aceste jertfe, în cadrul unui proces neîntrerupt. Dar după toate acestea, oamenii nu erau izbăviți de conștiința păcatului, nu erau eliberați de sentimentul înstrăinării și despărțirii de Dumnezeu.

Jertfele săptămânale:

Jertfa săptămânală a arderii de tot, în

fiecare zi de sabbat, însoțită de jertfa de cereale și cea de băutură (28:9, 10).

Jertfele lunare:

Jertfa mistuită de foc în prima zi din fiecare lună, însoțită de jertfa de cereale și de cea de băutură (28:11-14).

Jertfa pentru păcat (28:15).

Sărbătorile lui Iehova:

Paștele – ziua a paisprezecea din luna întâi (28:16).

Sărbătoarea azimilor – din ziua a cincisprezecea până în ziua a douăzeci și una a primei luni (28:17-25).

Sărbătoarea săptămânilor (28:26-31).

Notă: *Ziua* roadelor dintâi (v. 26) nu trebuie confundată cu *Sărbătoarea Roadelor* dintâi (Lev. 23:9-14).

Sărbătoarea trompetelor – prima zi a lunii a șaptea (29:1-6).

Ziua Ispășirii – a zecea zi a lunii a șaptea (29:7-11).

Sărbătoarea Corturilor – din ziua a cincisprezecea până în ziua a douăzeci și una a lunii a șaptea (29:12-34).

În ziua a opta se ținea o sărbătoare specială a sabbatului (29:35-39).

30:1-5 Capitolul 30 conține instrucțiuni speciale legate de jurăminte. Un om care făcea un jurământ Domnului trebuia să-l aducă la îndeplinire fără preget. Dacă o tânără aflată încă sub autoritatea tatălui ei făcea un jurământ, acesta putea să interzică, în prima zi, jurământul, dacă afla despre el, anulându-l astfel. Dacă aștepta însă până a doua zi sau dacă nu spunea nimic în legătură cu el, jurământul rămânea valabil și trebuia adus la îndeplinire.

30:6-16 Versetele 6-8 par să descrie un jurământ făcut de o femeie înainte de a se căsători. Deși soțul ei nu avea cum să îi știut de el în ziua când ea la făcut, el putea să-l anuleze în ziua când afla că s-a făcut acest jurământ. Jurămintele făcute de o văduvă sau de o femeie divorțată aveau caracter obligatoriu (v. 9). Jurămintele făcute de o femeie căsătorită puteau fi anulate de soț, în prima zi (v. 10-15). Prin aceasta se menținea poziția de cap al familiei în cazul soțului. Dacă soțul anula jurământul în intervalul scurs ulterior zilei

întâi, el trebuia să poarte vina ei – adică să aducă jertfa prescrisă sau să sufere consecințele pedepsei lui Dumnezeu (v. 15).

F. Distrugerea madianiților (cap. 31).

31:1-11 Dumnezeu i-a poruncit lui Moise să-i distrugă pe madianiți pentru faptul că i-au corupt pe membrii poporului Său ales prin desfrâu și idolatria de la Baal-Peor. **Douăzeci de mii** de israeliți au pornit la atac împotriva inamicului, omorând toți bărbații madianiți. Fineas a fost cel care a participat la acest război (v. 6), iar nu tatăl său, marele preot, probabil datorită faptului că el a fost cel care a potolit mânia lui Iehova omorând pe Zimri și pe femeia madianită (cap. 25). Acum lui i s-a încredințat sarcina de a conduce oștile Dumnezeului celui viu, în scopul aducerii la îndeplinire a judecății rostite de Dumnezeu asupra lui Madian. Prin „**toți bărbații**” din versetul 7 se înțelege toți soldații madianiți aflați atunci în viață, nu toți madianiții care au existat, deoarece în zilele lui Ghedeon aflăm că aceștia au devenit din nou o amenințare la adresa Israelului (Judecători 6). **Țur** din versetul 8 era, probabil, tatăl lui Cozbi, madianita omorâtă în tabăra Israelului (25:15). (**Balaam** ori nu a mai ajuns acasă, ori a revenit în Madian dintr-un motiv oarecare, deoarece citim că și el a fost omorât.)

31:12-18 Deși au omorât toți soldații madianiți, copiii lui Israel au cruțat femeile și copiii, aducându-i cu mândrie în tabără, împreună cu o mare cantitate de pradă. Moise s-a mâniat pentru faptul că tocmai cele care au făcut Israelul să păcătuiască au fost cruțate și a poruncit ca toți copiii de parte bărbătească și toate femeile care s-au culcat cu un bărbat să fie omorâți. Toți copiii de parte femeiască și toate fetele au fost cruțate, probabil pentru ca acestea să fie folosite la muncile casnice. Pedepsa a fost dreaptă și necesară pentru a păzi Israelul de o nouă contaminare.

31:19-54 Războinicii și captivii au trebuit să treacă prin perioada obișnuită de șapte zile de curățire (v. 19). De asemenea, și prada a trebuit să fie curățită, fie prin foc, fie prin spălarea cu apă (v. 21-24). Prada a fost împărțită între războinici și întreaga adunare (v. 25-27). Războinicii au fost atât

de recunoscători pentru faptul că nici unul din ei nu a pierit încât au adus un dar mare Domnului (v. 48-55).

G. Moștenirea lui Ruben, Gad și a unei jumătăți din tribul lui Manase (cap. 32)

32:1-15 Când copiii lui Ruben și Gad au văzut pământul bogat în pășuni mănoase situat la est de râul Iordan, ei au solicitat să fie lăsați să se stabilească acolo permanent (v. 1-5). Moise a crezut că prin asta ei înțelegeau că nu mai trebuie să traverseze Iordanul și să lupte alături de ei împotriva locuitorilor păgâni ai Canaanului (v. 6-15). Tatăl lor îi descurajase pe israeliți la Cadeș-Barnea, convingându-i să nu intre în țara promisă.

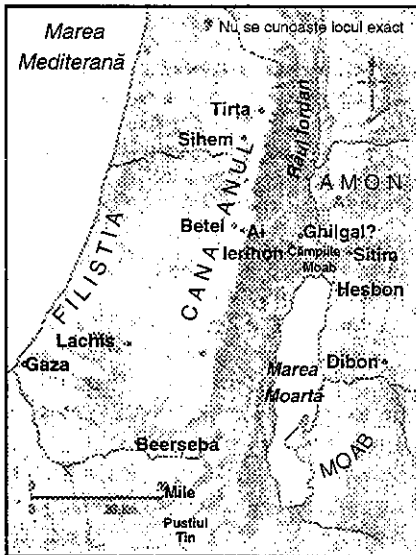
32:16-42 Dar după ce membrii triburilor Ruben și Gad l-au asigurat de trei ori că doresc să lupte pentru cucerirea teritoriului situat la vest de Iordan (v. 16-32), Moise le-a permis să se stabilească în partea de răsărit a Iordanului. Gad, Ruben și jumătate din tribul lui Manase, fiul lui Iosif, au luat în primire regatul lui Sihon, regele amoriților și regatul lui Og, regele Bașanului. Ei au construit cetăți fortificate și stâne de oi, preluând controlul și asupra unor târguri și sate din zonă (v. 33-42).

Mulți aleg de părere că Ruben și Gad au făcut o alegere neînțeleaptă, deoarece deși terenul era fertil, zona era expusă unor atacuri din partea dușmanilor, nefiind apărați de râul Iordan. Triburile lui Ruben și Gad (precum și jumătate din tribul lui Manase, care i-a însoțit) s-au numărat ulterior printre primele care au fost cucerite și duse în captivitate. Pe de altă parte, ce s-ar fi întâmplat cu teritoriile situate la est de Iordan, dacă nici unii din copiii lui Israel nu se stabileau în ele? Dumnezeu le dăruise acest teritoriu și le spusese să-l ia în stăpânire (Deut. 2:24, 31:3, 2).

H. Trecere în revistă a popasurilor israeliților (cap. 33)

33:1-49 Călătoriile copiilor lui Israel din Egipt la câmpiile Moabului sunt prezentate sub formă de rezumat în acest capitol. După cum am mai menționat, este imposibil să reperăm astăzi amplasarea exactă a tuturor cetăților din vremea aceea. Capitolul acesta ar putea fi împărțit în felul ur-

mător: din Egipt la Muntele Sinai (v. 5-15); de la Muntele Sinai la Cadeș-Barnea (v.

Împrejurimile Canaanului Central

16-36); de la Cadeș-Barnea la Muntele Hor (v. 37-40); de la Muntele Hor la Câmpiile Moabului (v. 41-49). Lista aceasta nu e completă, după cum se va putea observa comparând-o cu alte liste ale popasurilor, spre exemplu cea din capitolul 21.

33:50-56 Porunca dată de Dumnezeu oștirilor invadatoare a fost de a-i extermina cu desăvârșire pe locuitorii Canaanului. Această poruncă ar putea părea o măsură de cruzime celor din vremea noastră, dar în realitate locuitorii de atunci ai Canaanului erau printre cei mai corupți, mai imorali și mai depravați oameni pe care i-a cunoscut lumea vreodată. Dumnezeu a avut răbdare față de ei timp de 400 de ani, fără ca aceste ființe omenești să se fi schimbat în vreun fel. Dumnezeu știa că dacă poporul Său nu-i va nimici, Israelul avea să fie infectat de imoralitatea și idolatria lor. Israelii aveau poruncă de la Dumnezeu nu doar să-i omoare pe acești oameni, ci să distrugă orice urmă a idolatriei acestor oameni (v. 52).

I. Hotarele Țării Promise (cap. 34)

34:1-15 Hotarele țării pe care Dumnezeu a promis-o Israelului sunt precizate în versetele 1-15. În general hotarul de sud se întindea de la extremitatea sudică a Mă-

rii Moartea (Sărata) până la Pârâul Egiptului (nu Râul sau Fluviul Egiptului!) și până la Marea Mediterană (v. 3-5). Hotarul de vest îl constituia Marea cea Mare (Marea Mediterană, v. 6). Hotarul de nord se întindea de la Marea Mediterană până la Muntele Hor (dar nu cel menționat în peregrinările Israelului) și până la intrarea Hamatului și sfârșindu-se la Hațar-Enan (v. 7-9). Hotarul de est se întindea de la Hațar-Enan spre sud până la Marea Chineret¹⁷ (Galileea), coborând pe linia râului Iordan, până la Marea Sărată (Marea Moartă, v. 10-12). Cele nouă triburi și jumătate urmau să moștenească teritoriul descris mai sus, întrucât două triburi și jumătate primiseră deja promisiunea că vor stăpâni teritoriul de la est de râul Iordan (v. 13-15).

34:16-29 Numele bărbatilor desemnați să împartă teritoriul sunt menționate în versetele 16-29.

J. Cetățile leviților (35:1-5)

Întrucât tribul Levi nu a primit o moștenire alături de celelalte triburi, Dumnezeu a decretat să fie puse deoparte patruzeci și opt de cetăți pentru leviți. Este dificil să înțelegem măsurătorile din versetele 4 și 5, dar un lucru este clar: că cetățile erau înconjurate de terenuri comune pentru pășune. (Poate că în cei două mii de coți menționați în versetul 5 erau incluși și cei o mie de coți menționați deja în versetul 4.)

K. Cetățile de refugiu și pedeapsa capitală (35:6-34)

35:6-8 Șase din cetățile leviților au primit destinația de cetăți de refugiu. O persoană care omora pe cineva din greșală, în mod accidental putea să fugă în aceste cetăți, nefiindu-i în primejdie viața până la judecarea cazului. Triburile ce primiseră un teritoriu întins urmau să doneze cetăți pentru leviți pe măsura suprafeței deținute. Tot așa, cele cu teren mai mic urmau să doneze cetăți pentru leviți în funcție de teritoriul deținut.

35:9-21 Dintre cetățile de refugiu, trei urmau să fie amplasate de o parte a Iordanului iar alte trei de cealaltă parte a râului. Ucigașul era urmărit, de obicei, de

ruda apropiată a victimei, cunoscut sub denumirea de răzbuătorul. Dacă ucigașul ajungea într-o cetate de refugiu, el era, cum am arătat, în siguranță acolo, până la proces (v. 12). Cetățile de refugiu nu asigurau însă adăpost unui ucigaș cu premeditare, adică unui asasin (v. 16-19). Crimele comise sub motivația urii sau a vrăjmășiei se pedepseau cu moartea (v. 20, 21).

35:22-28 Dacă omuciderea părea să fi fost comisă din neatenție, iar nu cu premeditare, făptașul trebuia judecat de adunare (v. 22-24). Dacă adunarea îl achita, ucigașul trebuia să rămână în cetatea de refugiu... până la moartea marelui preot, după care i se permitea să revină acasă (v. 28). Dacă însă se aventura afară din cetatea de refugiu, înainte de a fi survenit decesul marelui preot, **răzbuătorul sângelui** putea să-l omoare fără să fie culpabilizat pentru aceasta (v. 26-28).

Moartea marelui preot aducea libertate celor care se refugiaseră în cetățile de refugiu. Aceștia nu mai puteau fi vătămați de răzbuătorul sângelui. Moartea Marelui Preot al nostru ne eliberează de pretențiile osânditoare ale Legii. Cât de lipsită de sens ar fi această stipulație dacă cineva ar fi incapabil să vadă în ea un simbol al lucrării Domnului nostru la Cruce!

Unger ne oferă câteva comentarii legate de această tradiție:

Potrivit rabinilor, pentru a veni în ajutorul fugarului, Sinedriul avea datoria de a asigura întreținerea în bune condiții a drumurilor care duceau la cetățile de refugiu. Se ocoleau pe acest dealurile, se construiau poduri peste apele curgătoare întâlnite în drum și se asigura lățimea minimă de doi coți a acestui drum. La fiecare cotitură se aflau semne rutiere, pe care era inscripționat cuvântul „refugiu”. În plus erau desemnați doi cercetători ai legii, care să-l însoțească pe fugitiv și să-l pacifice, dacă se putea, pe răzbuător, în cazul în care acesta îl ajungea din urmă pe făptaș.¹⁸

Cât despre simbolismul acestei învățături, poporul Israel este ucigașul care L-a omorât pe Mesia. Dar, cum aflăm din Faptele 3:17, israeliții au făcut acest lucru din necunoștință. Domnul Isus S-a rugat: „...nu știu ce fac” (Luca 23:34). După cum

ucigașul era strămutat din casa și localitatea sa, trebuind să trăiască în cetatea de refugiu, tot așa Israelul trăiește de atunci încoace în exil. Completa refacere a Israelului și repunere a sa în ceea ce-i aparținuse cândva va avea loc nu la moartea Celui mai mare dintre marii preoți (căci El nu mai poate muri niciodată), ci când va reveni El pentru a domni.

35:29-34 Pedepsa capitală era prevăzută pentru ucigașii cu premeditare, pentru asasini. În cazul lor nu exista scăpare sau remediu alternativ (v. 30, 31). Un ucigaș nu putea să cumpere eliberarea din cetatea de refugiu (v. 32). Sângele vărsat în actul asasinării înțina țara. Prin urmare, atare sânge reclama moartea asasinului (v. 33, 34). Gândiți-vă la aceasta în legătură cu moartea lui Cristos!

L. Moștenirea fiicelor care se căsătoresc (cap. 36)

Reprezentanți ai jumătății din tribul lui Manase care s-a stabilit la est de Iordan s-au înfățișat înaintea lui Moise aducându-i la cunoștință o problemă (vezi Numeri 27:1-11). Dacă fiicele lui Țelofhad se căsătoreau cu bărbați din alt trib, proprietatea lor avea să fie înstrăinată, trecând în posesia altui trib. Anul jubiliar finaliza transferul către alt trib (v. 4). Soluția a constat în aceea că femeile care au moștenit pământ trebuiau să se căsătorească cu bărbați din propriul lor trib și astfel nu se mai efectuau transferuri de teren de la un trib la altul (v. 5-11). Fiicele lui Țelofhad s-au conformat, căsătorindu-se cu bărbați din tribul lui Manase (v. 10-12). Versetul 13 constituie un rezumat al pasajului din capitolul 26:

Trei lucruri ies cu pregnanță în evidență în cartea Numeri:

1. Răutatea și necredința de care dă dovadă în permanență inima omului.
2. Sfîntenia lui Iehova, contrabalansată de îndurarea Sa.
3. Omul lui Dumnezeu (Moise) care ocupă rolul de mediator și mijlocitor între oamenii păcătoși și un Dumnezeu sfînt.

Inima omului nu s-a schimbat în intervalul scurs de la redactarea cărții Numeri. După cum nu s-au schimbat sfîntenia sau

îndurarea lui Dumnezeu. Dar Moise a fost înlocuit cu Arhetipul lui, Domnul Isus Cristos. În El avem tăria necesară pentru a evita păcatele ce caracterizau Israelul, putând astfel evita dezaprobarea pe care i-o provoacă aceste păcate lui Dumnezeu. Pentru a profita la maximum de pe urma celor studiate de noi în această carte trebuie să realizăm că „aceste lucruri li s-au întâmplat ca să ne fie exemple și au fost scrise pentru învățătura noastră“ (1 Cor. 10:11).

NOTE FINALE

¹(Intro) W. Graham Scroggie, *Know Your Bible, Vol. 1, The Old Testament*, p. 35.

²(3:14-39) George Williams, *The Student's Commentary on the Holy Scriptures*, p. 80.

³(4:4-20) C. F. Keil și F. Delitzsch, „Numbers“, în *Biblical Commentary on the Old Testament*, III:25.

⁴(6:1-8) Williams, *Student's Commentary*, p. 82.

⁵(6:24-26) D. L. Moody, *Notes from My Bible*, p. 41.

⁶(10:29-32) Citat de John W. Haley, *Alleged Discrepancies of the Bible (Presupuse discrepanțe din Biblie)*, p. 431.

⁷(11:16, 17) Următoarele idei se remarcă în apărarea formulată de Moise: (1) Dumnezeu nu-l mustără pe Moise; (2) mai degrabă, Dumnezeu îl încurajează pe Moise, promițându-i că după ce cei șaptezeci vor fi înzestrați cu Duhul Sfânt, ei vor împărți cu el povara; (3) Dumnezeu însuși răspunde la nevoile sale; (4) Moise conducea o mulțime mare de oameni, de până la două milioane de oameni neduhovnicești, care se plâneau încontinuu; (5) Versetul 17 nu indică vreo diminuare a înzestrării lui Moise cu Duhul, ci, mai degrabă, o distribuire a aceleiași Duh la cei șaptezeci.

⁸(11:31-35) Vezi *International Bible Encyclopedia*, articolul „Quails“ (Prepelite), IV:2512.

⁹(12:3) Există, desigur, posibilitatea foarte verosimilă ca un editor inspirat, cum ar fi Iosua, să fi adăugat aceste cuvinte ulterior.

¹⁰(12:11-16) Keil și Delitzsch, „Numbers“, III:81.

¹¹(19:11-19) Williams, *Student's Commentary*, p. 88.

¹²(19:11-19) J. G. Mantle, *Better Things*, p. 109.

¹³(20:10-13) G. Campbell Morgan, *Searchlights from the Word*, p. 47-48.

¹⁴(20:22-29) Matthew Henry, „Numbers“, în *Matthew Henry's Commentary on the Whole Bible*, I:662.

¹⁵(25:4-8a) Samuel Ridout, *The Pentateuch*, p. 253.

¹⁶(26:1-51) Moody, *Notes*, p. 43.

¹⁷(34:1-15) Chineret înseamnă în limba ebraică *harpă*, datorită conformației Mării Galileii.

¹⁸(35:22-28) Merrill F. Unger, *Unger's Bible Dictionary*, p. 208

BIBLIOGRAFIE

Harrison, R.K. „Numbers.“ În *Introduction to the Old Testament*. Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1969.

Henry, Matthew. „Numbers.“ În *Matthew Henry's Commentary on the Whole Bible*. Vol. I. McLean, VA: MacDonald Publishing Company, n.d.

Jensen, Irving L. *Numbers*. Chicago: Moody Press, 1964.

Kell, C. F. and Delitzsch, F. „Numbers.“ În *Biblical Commentary on the Old Testament. The Pentateuch*. Vol. 3. Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1971.

Lange, John Peter. „Numbers.“ În *Commentary on the Holy Scriptures; Critical, Doctrinal and Homiletical*. Vol. 3. Traducere de Philip Schaff. Retipărire. Grand Rapids: Zondervan Publishing House, 1980.

Merrill, Eugene H. „Numbers.“ În *Bible Knowledge Commentary*. Wheaton: Victor Books, 1985.

Ridout, Samuel. *The Pentateuch*. New York: Bible Truth Library, n.d.

Wenham, Gordon J. *Numbers: An Introduction and Commentary*. Downers Grove, IL: InterVarsity Press, 1981.